
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Casanova Insensé, Oleguer; Pallarès Barberà, Montserrat, dir. Desenvolupament Local i Economia Social a la regió del Penedès. octubre 2020. (824 Grau en Geografia i Ordenació del Territori)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/234460>

under the terms of the license

Universitat Autònoma de Barcelona

Treball de fi de grau:
Geografia i Ordenació del Territori

DESENVOLUPAMENT LOCAL I ECONOMIA SOCIAL A L'ALT Penedès, estudi de cas: EL GRUP COOPERATIU ENTREM-HI

Oleguer Casanova Insensé

Tutora: Cat. Montserrat Pallarès Barberà

16 d'octubre de 2020

Curs 2020-2021

ÍNDEX

Resum

1. Introducció	5
Objectius	5
Pregunta de recerca	6
Hipòtesi inicial	6
Justificació	6
2. Marc teòric.....	6
2.1. Què entenem per Desenvolupament Local (DL).....	6
2.2. Què entenem per Economia Social i Solidària (ESS).....	8
2.3. Què entenem per Empresa d'Inserció (EI).....	8
2.4. Què entenem per Centre Especial de Treball (CET).....	9
2.5. Què entenem per Cooperativa.....	9
3. Àmbit d'estudi.....	10
3.1. Context territorial i local i eines de desenvolupament.....	10
3.2. Què és el grup cooperatiu Entrem-hi.....	12
4. Metodologia.....	13
5. Resultats i discussió.....	14
5.1. Breu descripció dels objectius de cada projecte.....	14
5.2. Resultats.....	15
5.3. Discussió.....	18
6. Conclusions.....	19
7. Bibliografia.....	20
8. Annexes.....	22

ÍNDEX D'ANNEXES

Annex 1: Mapa dels municipis de l'Alt Penedès.....	22
Annex 2: Dades de Població de Vilafranca del Penedès.....	23
Annex 3: Dades sobre l'atur a l'Alt Penedès.....	24
Annex 4: Dades sobre contractació laboral a l'Alt Penedès.....	27
Annex 5: Dades de les diferents activitats realitzades pel Grup Entrem-hi.....	29
Annex 6: Dades sobre l'activitat de la cooperativa Nou Verd.....	32
Annex 7: Dades sobre l'activitat de la cooperativa Nou Set.....	33
Annex 8: Xifres sobre els treballadors que treballen en cada projecte analitzat i municipis on s'han desenvolupat.....	34
Annex 9: Fitxes de les entrevistes realitzades.....	35
Annex 10: Quadres DAFO de cadascun dels projectes analitzats.....	47

Resum

En les últimes dècades les iniciatives de desenvolupament local de les nostres ciutats i barris inclouen noves formes d'economia que es podrien definir com alternatives. La majoria d'aquestes s'emmarquen en la denominada Economia Social. Moltes d'aquestes iniciatives, han suposat una nova eina per facilitar la inserció i/o reinserció laboral de diferents col·lectius de ciutadans, exposats a risc d'exclusió social. Des de la iniciativa cooperativista, ja sigui, en forma d'Empresa d'Inserció, o bé, en forma de Centre Especial de Treball, s'ha contribuït a través de diferents projectes al desenvolupament d'alguns municipis. L'objectiu d'aquesta recerca és determinar com influeixen els projectes d'Economia Social del grup cooperatiu Entrem-hi, en el desenvolupament local, d'alguns municipis de l'Alt Penedès. Es tracta d'una aproximació al fenomen a partir de l'anàlisi de quatre projectes ja desenvolupats o en desenvolupament. La recerca està centrada en l'activitat que el grup cooperatiu Entrem-hi realitza a través de les dues empreses cooperatives que l'integren, Nou Verd (Centre Especial de Treball) i Nou Set (Empresa d'Inserció) concretament amb els projectes Biomassa Social, Educo Ambiental, Roba Amiga i Vilafranca Inclusió.

Paraules clau: Desenvolupament Local, Economia Social, Empresa d'Inserció, Centre Especial de Treball, Cooperativa.

Resumen

En las últimas décadas las iniciativas de desarrollo local de nuestras ciudades y barrios incluyen nuevas formas de economía que se podrían definir como alternativas. La mayoría de estas se enmarcan en la denominada Economía Social. Muchas de estas iniciativas, han supuesto una nueva herramienta para facilitar la inserción y / o reinserción laboral de diferentes colectivos de ciudadanos, expuestos a riesgo de exclusión social. Desde la iniciativa cooperativista, ya sea, en forma de Empresa de Inserción, o bien, en forma de Centro Especial de Trabajo, se ha contribuido a través de diferentes proyectos al desarrollo de algunos municipios. El objetivo de esta investigación es determinar cómo influyen los proyectos de Economía Social del grupo cooperativo Entrem-hi, en el desarrollo local de algunos municipios del Alt Penedès. Se trata de una aproximación al fenómeno a partir del análisis de cuatro proyectos ya desarrollados o en desarrollo. La investigación está centrada en la actividad que el grupo cooperativo *Entrem-hi* realiza a través de las dos empresas cooperativas que lo integran, *Nou Verd* (Centro Especial de Trabajo) y *Nou Set* (Empresa de Inserción) concretamente con los proyectos *Biomassa Social*, *Educo Ambiental*, *Roba Amiga* y *Vilafranca Inclusió*.

Palabras clave: Desarrollo Local, Economía Social, Empresa de Inserción, Centro Especial de Trabajo, Cooperativa.

Abstract

In recent decades, local development initiatives in our cities and neighbourhoods have included new forms of economy that could be defined as alternatives. Most of these initiatives are part of the so-called Social Economy. Many of them have been a new tool to facilitate the social insertion and/or reintegration of different population groups at risk of social exclusion. These cooperative initiatives, either in the form of an Insertion Company or a Special Work Centre, have contributed to the development of some municipalities thanks to different projects. The aim of this research is to

determine how the Social Economy projects of “Entrem-hi” cooperative group influence the local development of some municipalities in the Alt Penedès area. The research approach is based on the analysis of four projects already developed or under development. The research is focused on the activity that “Entrem-hi” cooperative group carries out through its two cooperative companies, *Nou Verd* (Special Work Center) and *Nou Set* (Insertion Company), in four specific projects: *Biomassa Social*, *Educo Ambiental*, *Roba Amiga* and *Vilafranca Inclusió*.

Keywords:

Local Development, Social Economy, Insertion Company, Special Work Center, Co-operativ

1. Introducció

La col·laboració entre entitats i/o empreses d'Economia Social d'una banda i l'administració i/o empreses públiques de l'altra, ha permès trobar noves eines per el desenvolupament local de molts dels nostres municipis. Moltes d'aquestes eines es concreten en iniciatives o projectes amb dos elements comuns bàsics. D'una banda la prestació de serveis al conjunt de la ciutadania i de l'altra la inserció laboral de col·lectius amb risc d'exclusió social. Aquesta recerca, té com a objectiu determinar com influeixen els projectes d'Economia Social del grup cooperatiu Entrem-hi, en el desenvolupament local (concepte que inclou criteris de caràcter social, ambiental, econòmic i territorial) d'alguns municipis de l'Alt Penedès. Es concentra en quatre projectes desenvolupats per les empreses cooperatives integrants del grup Entrem-hi, Nou Verd (Centre Especial de Treball) i Nou Set (Empresa d'Inserció), aquests projectes són, *Vinyes per Calor-Biomassa Social i EDUCO LIFE+*, *Roba Amiga* i *Vilafranca Inclusió*. La recerca parteix de la pregunta inicial: Els projectes desenvolupats tenen incidència real en el desenvolupament local? Responen a criteris plantejats per les eines de planejament local? La hipòtesi inicial és que els quatre projectes d'economia social han contribuït al desenvolupament local del municipi, sempre tenint en compte criteris de sostenibilitat ambiental, així com, cobrir les necessitats d'inserció laboral de col·lectius en risc d'exclusió social. En quan a la metodologia, per el desenvolupament de la recerca s'ha optat per utilitzar, fonamentalment, mètodes qualitius, concretament l'entrevista semi estructurada o mixta. Tanmateix, existeix la possibilitat d'emprar algun tipus de tècnica quantitativa per tal de complementar la informació adquirida, principalment per aquella informació estadística de la que es pugui disposar.

L'estructura en que es pretén desenvolupar aquest estudi és la següent. En un primer apartat s'exposa l'objectiu, la pregunta de recerca i la hipòtesi inicial i la justificació del present estudi. En el segon apartat, es desenvolupa un sintètic marc teòric sobre el qual es fonamenten les iniciatives analitzades, s'exposa algunes de les nocions més bàsiques sobre què s'entén per Desenvolupament Local, Economia Social, Cooperativa, Empresa d'Inserció o Centre Especial de Treball. En el tercer apartat, es presenta l'àmbit territorial on es desenvolupa l'estudi, en aquest cas, l'Alt Penedès i s'exposa, d'una banda i de forma sintètica algunes de les eines de desenvolupament local que existeixen a nivell comarcal i de l'altra qui són i quina tasca desenvolupen les empreses encarregades de crear i desenvolupar els projectes. En el quart apartat, s'explica de forma detallada la metodologia emprada per al desenvolupament de la recerca sobre els quatre projectes. En el cinquè apartat es presenta els resultats i discussions de la recerca. Per últim en un sisè apartat s'exposa les conclusions sobre l'estudi realitzat.

Objectius. El principal objectiu que persegueix aquest estudi és determinar si realment els projectes d'Economia Social desenvolupats pel grup cooperatiu Entrem-hi a través de les seves dues empreses cooperatives, Nou Verd (Centre Especial de Treball) i Nou Set (Empresa d'Inserció), contribueixen en el desenvolupament local (concepte que inclou criteris de caràcter social, ambiental, econòmic i territorial) d'alguns municipis de l'Alt Penedès, respectant criteris de sostenibilitat, al mateix temps que contribueixen a la inserció socio-laboral d'un determinat segment de població que es troba en risc d'exclusió social.

Pregunta de recerca. Els projectes desenvolupats tenen incidència real en el desenvolupament local? Responen a criteris plantejats per les eines de planejament local?

Hipòtesi inicial. La hipòtesi de la qual parteix l'estudi és que el grup cooperatiu Entrem-hi, a través dels projectes *Vinyes per Calor-Biomassa Social* i *EDUCO LIFE+*, desenvolupats des de Nou Verd (CET) i *Roba Amiga* i *Vilafranca Inclusió*, desenvolupats des de Nou Set (EI), ha contribuït al desenvolupament local en determinats municipis de l'Alt Penedès, a través de la Economia Social i mitjançant pràctiques responsables en base a diferents criteris de caràcter, econòmic, social, ambiental i territorial.

Justificació. Els principals motius que m'han portat a plantejar aquest estudi responen al interès personal per conèixer noves propostes de desenvolupament local basades amb noves formes d'economia més justes, equitatives i inclusives, sota criteris de sostenibilitat ambiental i territorial. S'ha escollit l'estudi dels projectes de Nou Verd i Nou Set per dos motius principalment, d'una banda, el fet que es tracta de dues tipologies diferents d'empreses socials, Empresa d'Inserció i Centre Especial de Treball, d'altra banda pel fet que el conjunt dels quatre projectes respon a al caràcter multisectorial i transversal de l'activitat d'aquestes dues empreses.

2. Marc teòric

2.1. Què entenem per Desenvolupament Local (DL): El DL fa referència a tota aquella política pública que té per objectiu l'aprofitament i desenvolupament de tot el potencial endogen d'un municipi i/o comarca. Respon a l'objectiu de crear formes sostenibles de generar riquesa, procurant que aquesta sigui continuada i que generi ocupació. Cal plantejar-la com una política integral, que ha de ser capaç d'incloure necessàriament tots els actors d'un territori públics i privats, mancomunant serveis entre territoris (municipis, regions...) Dit d'altra forma, el DL respon a la necessitat de substituir un situació de dependència externa per la creació de riquesa pròpia vinculada al territori, al mateix temps que es busca que aquesta riquesa reverteixi en les societats locals. *(servei d'ocupació gen cat, soc, àmbits, desenvolupament econòmic i local, 2020)*

Existeixen una sèrie de factors que influeixen en el desenvolupament local, tots ells vinculats a les característiques socials, ambientals i econòmiques d'un territori els més destacats dels quals són:

Localització i accessibilitat: D'una banda trobem la localització que es considera com un factor fix, un municipi, comarca, regió..., i no es pot canviar de lloc. De l'altra, l'accessibilitat que respon a la posició que tenen els actors d'un territori (empreses, entitats...) respecte dels diferents factors de producció... La possibilitat d'accedir a aquests factors productius depèn de la connectivitat entre localització i accessibilitat. Aquesta accessibilitat depèn en bona mesura d'una sèrie d'elements, dels quals en destaquen les infraestructures de comunicació que faciliten la possibilitat d'accedir a un lloc, a un mercat, a una empresa, a una persona...les inversions en el sistema viari i ferroviari, els ports i els aeroports, així com la seva lògica de xarxa són una variable important per al desenvolupament. *(Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors territorials, 2020 www.estudislocals.cat)*

Ordenació urbana: A partir de la regulació dels principals usos del sòl, l'habitatge, els equipaments, les infraestructures de mobilitat interna, les xarxes de telecomunicacions, els serveis urbans..., es crearà capital públic, aquest ha de facilitar les activitats econòmiques existents i al mateix temps, incentivar certes sinèrgies que permetin generar-ne de noves. La incentivació de sòls d'una sola funció (industrial, residencial, etc.) facilita l'aparició de certs fenòmens negatius com la segregació espacial i social, això ha provocat que moltes polítiques públiques hagin d'orientar-se, d'una banda, a fomentar usos mixtos del sòl i, de l'altra, a la resolució dels conflictes derivats. És necessari per tant incentivar la creació d'usos del sòl mixtes. (*Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors territorials, 2020*)

Qualitat ambiental: En bona part el desenvolupament local d'un territori depèn també de la gestió de recursos comuns com l'aigua i l'aire, la cultura ambiental, el foment de nous hàbits en alguns aspectes com la reducció de consums, el reciclatge i la reutilització, o els models energètics, factors tots ells molt presents en els plans i propostes d'ordenació de ciutats i territoris, però encara poc presents en la anàlisi de les principals característiques i elements de desenvolupament socioeconòmic al nostre país. Alguns aspectes com la quantificació de la contaminació de l'aire i la qualitat de l'aigua (Better Life Index de la OCDE), són cada vegada més importants alhora de fer propostes de gestió i desenvolupament dels diferents recursos locals. Per últim és important també, el paper del paisatge i el patrimoni com a esfera de contacte dels aspectes territorials amb els socioculturals, aquest binomi pot esdevenir un factor clau en la dinamització local. (*Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors territorials, 2020, www.estudislocals.cat*)

Espais d'activitat econòmica: És aquell territori físic que ofereix espais adequats per al desenvolupament social i econòmic, es refereix al sòl, sostre i altres recursos de l'entorn construït. La gran majoria de les intervencions físiques, venen de la mà de les administracions públiques locals. Afecten a entorns econòmics diversos: terres agrícoles, polígons industrials, carrers comercials, places de mercat... Responen a cicles que venen determinats per les diferents activitats econòmiques que són cada vegada més complexes i que provoquen el canvi en els processos productius, com a conseqüència apareixen nous espais i altres esdevenen obsolets. (*Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors territorials, 2020, www.estudislocals.cat*)

Cohesió social: Aquest concepte ens serveix per explicar els nexes o lligams que uneixen a les persones en la societat, sobretot quan es parla de desigualtats ja siguin econòmiques, socials o culturals. Es tracta d'un concepte que engloba diferents elements, que responen a factors polítics, ètics, ambientals..., que ens parla en bona mesura sobre la qualitat dels sistemes productius i de consum. Inclou aspectes com, les condicions de vida, la pobresa, la marginació... i manté una estreta relació amb el mercat de treball. (*Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors socials, 2020 www.estudislocals.cat*)

Identitat comunitària i participació: La identitat comunitària estableix les pautes d'interacció social en un territori, que d'altra banda, exigeix d'una participació ciutadana per aquesta sigui possible, el producte resultant es pot definir com a capital social. Aquest engloba les diferents organitzacions existents en una determinada comunitat. El capital social posa en valor aspectes com la confiança mútua, la capacitat de col·laboració social, la reciprocitat, la cultura del desenvolupament, etc. Aspectes d'alguna manera difícils de quantificar, però no menys importants per explicar les diferències en la capacitat de desenvolupament de diferents territoris. La participació fa referència a les pràctiques socials i polítiques adreçades a influir directa o indirectament sobre alguna dimensió del que és col·lectiu. (*Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors de*

governança, 2020, www.estudislocals.cat)

Estructura econòmica: Defineix la base a partir de la qual es desenvolupen les diferents activitats econòmiques d'un territori concret. Es troba íntimament relacionada amb la estructura urbana, ja que l'especialització en certes activitats, pot potenciar la segregació física i social d'un espai urbà. Per contra la diversificació i mixtura d'usos, es relaciona directament amb el potencial de creixement d'un territori. Les estratègies de desenvolupament local basades amb la mixtura d'usos permeten una millor adaptació als canvis. (*Estudis locals, atlesdel, factors del desenvolupament local, factors econòmics, 2020, www.estudislocals.cat)*

2.2. Què entenem per Economia Social i Solidària (ESS): Es tracta d'un conjunt d'iniciatives socioeconòmiques, que poden ser formals o informals i que es poden desenvolupar de forma individual o col·lectiva, busquen satisfer les necessitats de les persones abans que lucrar-se. També es caracteritzen perquè són independents respecte als poders públics, actuen orientades per valors com l'equitat, la solidaritat, la sostenibilitat, la participació, la inclusió i el compromís amb la comunitat...

Són iniciatives promotores de canvi social que engloben sectors molt diversos però totes comparteixen uns elements comuns que defineixen el seu caràcter transformador. La gestió democràtica i participativa, l'orientació a les necessitats humanes... Són promotores de canvi social. Trobem iniciatives d'Economia Social i Solidària presents en tots els sectors de l'activitat econòmica, des de l'energia fins a la cultura o l'alimentació. L'economia social i solidària, engloba pràctiques socioeconòmiques que són alternatives a les capitalistes, igual que l'economia liberal abasten diferents sectors productius. Inclouen la totalitat del cicle econòmic i fonamenten la creació i gestió dels recursos, treball emancipat en producció i reproducció, la comercialització justa, les finances ètiques en inversió, la distribució equitativa d'excedents o el consum responsable entre molts d'altres. Existeixen dues vessants dins l'Economia Social i Solidària (ESS). D'una banda la denominada ESS socioempresarial, centrada en les diferents formes empresarials, cooperatives de treball i de serveis, societats laborals, associacions i fundacions del tercer sector, empreses d'inserció... De l'altra la ESS sociocomunitària, aquestes es constitueixen com a grups i petites cooperatives de consum, bancs de temps, monedes comunitàries, xarxes d'intercanvi, entitats de custòdia del territori, iniciatives agroecològiques...

L'ESS sovint es defineix com un fenomen socioeconòmic que s'ha estès notablement arreu, sobretot en les últimes dècades. Es tracta d'una proposta d'innovació social basada en nous sistemes econòmics justos, cal remarcar però que existeixen dos enfocaments sobre el rol que ha d'acomplir, el de l'economia plural o complementària, que pretén convertir l'ESS com un sector econòmic aliat del sector públic per corregir desigualtats i un segon enfocament, economia post capitalista o substitutòria, la considera com una part de l'alternativa al sistema dominant i embrió de l'economia post capitalista. (*Garcia Jané, Jordi. 2017, L'economia solidària en 100 paraules, pg 98 i 99, ed. Icària*)

2.3. Què és una Empresa d'Inserció (EI): L'Empresa d'Inserció és aquella que es basa en una activitat econòmica de producció em el principal objectiu d'integrar a nivell sociolaboral a aquelles persones amb situació o risc d'exclusió. Es tracta d'un procés temporal d'aprenentatge mentre no es pugui aconseguir un treball remunerat. L'entitat promotora ha de representar el 51% de l'accionariat de l'empresa si es tracta d'una companyia mercantil, o bé el 49% en el cas de ser una societat laboral o una cooperativa. D'altra banda, no pot tenir ànim de lucre i les persones que hi

treballen han de representar entre un 30% i un 70% del total de la plantilla, almenys el 80% dels resultats de l'exercici han de revertir en l'activitat i han de proporcionar un itinerari d'inserció d'un màxim de dos anys. La quarantena d'empreses d'inserció catalanes s'organitzen en la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya (FEICAT), una empresa d'inserció no és cap forma jurídica, sinó una categoria concedida per la Generalitat. (*Garcia Jané, Jordi. 2017, L'economia solidària en 100 paraules, pg 106-107, ed.Icària*)

2.4. Què és un Centre Especial de Treball (CET): Els CET són empreses que es caracteritzen per comptar entre els seus treballadors amb un 70% de persones amb alguna discapacitat física o intel·lectual en un grau superior al 33% i que com a conseqüència d'això, tenen una disminució de la seva capacitat de treball igual o superior a aquest percentatge. Són empreses que participen en el mercat en les mateixes condicions que la resta d'agents econòmics, ja que el seu objectiu és dur a terme un treball productiu i la seva gestió es sotmet a les normes i els requisits que afecten el conjunt de les empreses. El que ha de diferenciar els CET d'altres empreses és el seu objectiu de facilitar la integració laboral de les persones amb discapacitat en el mercat de treball. L'activitat productiva dels CET és molt variada, ja que engloba un ampli nombre de serveis i productes, adreçats a cobrir les necessitats d'empreses i particulars, en les condicions de qualitat i eficàcia que demanda el mercat actual. Els CET poden ser de titularitat pública o privada, entre els primers hi ha els impulsats per les administracions públiques de forma directa o en col·laboració amb altres entitats, entre els segons es troben els promoguts per organitzacions privades amb o sense ànim de lucre. (*Garcia Jané, Jordi. 2017, L'economia solidària en 100 paraules, pg 106-107, ed.Icària*)

2.5. Què és una cooperativa: Una cooperativa és una associació de persones de caràcter autònom, unides per certes aspiracions a nivell, social, cultural i econòmic. Es tracta d'un tipus d'empresa de propietat conjunta i gestió democràtica. De la seva definició bàsica en destaquen quatre conceptes fonamentals: La seva triple dimensió (es tracta d'una empresa, comunitat i associació al mateix temps.). La seva finalitat (que compagina la satisfacció de les necessitats econòmiques bàsiques i el compliment d'aspiracions de caràcter social i cultural.). La propietat col·lectiva de l'empresa i per últim, la gestió democràtica d'aquesta. Les cooperatives es poden agrupar a partir de tres grans classes, les cooperatives de treball i producció, les cooperatives de consum, també conegudes com de consumidors i usuaris i que col·lectivitzen el consum final dels diferents productes, i per últim, les cooperatives de serveis, aquestes col·lectivitzen la capacitat de consumir béns per part d'empreses, professionals i/o autònoms. Aquestes poden cobrir diverses necessitats bàsiques des de l'alimentació fins al treball passant per l'habitatge, la salut o l'educació. Han esdevingut una eina fonamental de democratització social i econòmica, al mateix temps han contribuït a reduir les desigualtats i augmentar la sostenibilitat de les diferents activitats productives. (*Garcia Jané, Jordi. 2017, L'economia solidària en 100 paraules, pg 56-57, ed.Icària*).

3. Àmbit d'Estudi

3.1. Context territorial i local i eines de desenvolupament. La comarca de l'Alt Penedès està situada a la depressió prelitoral catalana. Delimita amb les comarques de l'Anoia (N), el Baix Penedès (SO), l'Alt Camp (O), el Garraf (S) i el Baix Llobregat (E). Vilafranca del Penedès n'és la capital i està situada a 43 km de Barcelona i 46 km de Tarragona. La comarca forma part de la futura Vegueria del Penedès i pertany a l'actual Província de Barcelona. Pel que fa al paisatge, destaca un territori dominat per la presència de grans extensions de cultiu on predomina abastament la vinya, alternada amb boscos i petits torrents, tot això sobre un substrat de sòl argilós i franc-argilós, aquestes són les característiques principals de la unitat de paisatge de la Plana del Penedès. Aquesta es veu flanquejada als extrems septentrional i meridional, per altres unitats de caràcter muntanyós (Serra d'Ancosa, Massís del Garraf i Muntanyes d'Ordal (consultar annex 1). Vilafranca concentra pràcticament el 40% de la població de la comarca i és el principal centre de serveis i comerç.(annex 2).(Observatori del Paisatge de Catalunya, *Catàlegs de Paisatge, Regió Metropolitana de Barcelona*, 2017, www.catpaisatge.net)

El conjunt de la comarca basa bona part de la seva activitat econòmica i productiva en el sector secundari i terciari, concretament en l'indústria agroalimentària, que genera la major part de la activitat industrial de la regió en alguns períodes concrets de l'any. Això suposa que s'estableixi una dinàmica irregular des del punt de vista de l'ocupació laboral, això es pot observar de forma explícita en les xifres d'atur i contractació (consultar annexes 3 i 4), una observació ràpida de les dades del primer trimestre per sectors econòmics, ens demostra com sobretot en el sector serveis les taxes d'atur es disparen de forma exponencial. Si s'observen les dades per franges de població, veurem que en les franges d'edat més joves, les xifres d'atur són superiors. També es reflexa la relació desigual en les dades d'atur i contractació per condició de gènere, on la presència de dones en atur és superior a la dels homes (consultar annexa 4). S'observa un lleuger augment de la contractació d'homes respecte de les dones amb correlació amb l'augment del volum de treball dels sectors primari i secundari, això demostra que la presència de la dona en els principals sectors econòmics de la comarca encara és força discreta (consultar annexa 4). Per últim es pot comprovar com per franges d'edat, el major volum de contractacions es produeix en aquelles edats compreses entre els trenta i quaranta quatre anys, sobretot en els sectors primari i secundari, això demostra la tendència a contractació en funció de l'experiència laboral més que per nivell acadèmic i/o de formació (consultar annex 4).

En un altra ordre de coses i centrant-nos ara amb les eines de desenvolupament local a nivell comarcal, es presenten a continuació els principals plans i propostes existents en base als quatre pilars fonamentals per el desenvolupament local, ambiental, social, econòmic i territorial. En el cas del Penedès, bona part de les propostes de desenvolupament local se centren en la gestió de l'activitat econòmica i productiva en base a criteris d'equilibri territorial i la preservació ambiental i del paisatge, així com de les bones pràctiques agrícoles. S'ha de tenir en compte que, precisament el paisatge és vital per al desenvolupament industrial i productiu, ja que és la vinya la matèria prima per a la principal indústria del territori. Amb l'objectiu de conciliar desenvolupament territorial i local amb la protecció del medi, l'any 2015, s'elabora el Pla Estratègic del Penedès. A continuació es destaquen alguns aspectes importants d'aquest pla així com d'algunes altres eines, que guarden relació amb els

quatre pilars bàsics, ambiental, social, econòmic i territorial.

En l'àmbit ambiental i territorial, cal esmentar en primer terme el capítol de la gestió de les infraestructures i tractament de residus, se'n destaquen:

- El desenvolupament de noves pràctiques que fonamentin l'ús de compostatge per l'agricultura i la jardineria.
- La gestió eficaç de restes vegetals i el reaprofitament de biomassa.
- La gestió eficaç de residus orgànics (olis vegetals...), per fomentar-ne el reciclatge
- Fomentar l'establiment de petites plantes de compostatge a nivell municipal.

(Pla Estratègic del Penedès, 2015, Fundació Pro Penedès, www.propenendes.com)

En segon terme, encara en l'àmbit ambiental i territorial, preveu incentivar pràctiques de gestió i tractament del compostatge agrícola, de proximitat a petita escala, d'acord amb el Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Residus de Catalunya que defineix:

- Pel que fa a les restes orgàniques, que aquestes han de tractar-se en plantes de compostatge de "petites dimensions", descentralitzades.
- Facilitar el tractament d'un nombre reduït de tones de restes orgàniques per transforma-les en adob orgànic per ús agrícola.
- Cal promoure un canvi de model que passa per la implantació de petites plantes de compostatge o punts de compostatge de proximitat, que atenen a les necessitats de tractament de diversos municipis propers en zones agrícoles.
- Fomentar la gestió per part d'agricultors, cooperatives agrícoles o empreses de jardineria de la rodalia.
- Recolzar l'estratègia de tractament en dos pilars bàsics: Obtenir un adob orgànic d'alta qualitat que es pugui fer servir fins hi tot en agricultura ecològica.

(Pla Estratègic del Penedès, 2015, Fundació Pro Penedès, www.propenendes.com)

En l'àmbit social, territorial i econòmic, des del Pla Estratègic es pretén avançar en fórmules de governança i gestió basades en la cooperació. Es considera que aquesta és una línia estratègica per tal de poder avançar sobre la base d'un treball en xarxa, coordinat i cooperatiu en allò en què tinguí sentit i aporti un valor afegit. Les accions que es plantegen són les següents:

- Promoció de l'associacionisme, per tenir interlocutors vàlids, i promoció de la cooperació entre empreses que tinguin interessos comuns en el territori.
- Per això també és necessària la definició d'àrees d'especialització, gestió i localització, amb representants empresarials i sindicals, juntament amb els representants polítics del territori. L'objectiu ha de ser orientar les actuacions vers una estratègia comuna de suport econòmic i productiu.

(Pla Estratègic del Penedès, 2015, Fundació Pro Penedès, www.propenendes.com)

Per últim, també en l'àmbit social, econòmic i territorial, cal destacar el que es podria anomenar una eina alternativa de desenvolupament local i territorial, es tracta de l'informe sobre l'estat de la qüestió de l'economia social a l'Alt Penedès, "PAM a PAM el teu mapa de l'economia social" elaborat conjuntament per la XES (Xarxa d'Economia Social de Catalunya) i Coopsetània (Ateneu Cooperatiu de l'Alt Penedès i Garraf). En aquest document es presenta una radiografia de l'estat actual de les

iniciatives d'economia social i desenvolupament local a la comarca. En destaquen tres eixos principals que es consideren claus per el desenvolupament dels projectes a nivell comarcal: **Organització interna, impacte social i impacte ambiental.**

(Formacions-Coopsetania www.coopsetania.cat)

3.2. Què és el grup cooperatiu Entrem-hi: Es tracta d'un grup cooperatiu d'entitats i empreses socials, l'objectiu principal del qual és que a través del compromís amb les persones es pugui oferir oportunitats laborals a persones en risc d'exclusió. La seva activitat es base en dos eixos fonamentals:

El valor social dels seus serveis: desenvolupen activitats econòmiques i projectes sociolaborals per millorar la qualitat de vida de les persones, a partir de l'oferta de serveis de qualitat i amb valor social.

El treball cooperatiu i en xarxa: Pretén promoure al màxim la participació dels treballadors gràcies a un sistema cooperatiu que permet reforçar el seu sentiment de pertinença, d'implicació i responsabilitat (consultar annex 5).

Els seu sistema de treball es base en un procés que es repeteix tantes vegades com l'usuari necessiti, basat fonamentalment en l'acompanyament professional, els itineraris personalitzats d'inserció i, per últim, la inserció al món laboral. Les diferents tasques i projectes es desenvolupen a través de dues empreses cooperatives, Nou Verd (Centre Especial de Treball) i Nou Set (Empresa d'Inserció). Una part important de l'èxit de la seva tasca recau en la gestió interna de les diferents iniciatives de formació i ocupació, en destaquen algunes que es presenten a continuació:

- Programes de suport i millora a l'ocupabilitat de persones amb risc d'exclusió social:
- Accions de suport a través d'itineraris d'inserció laboral.
- Programes beneficiaris dels projectes d'inserció laboral.
- Finançament per accions formatives.

(Pla Estratègic Grup Entrem-hi, 2019)

Nou Verd El seu principal objectiu és oferir oportunitats laborals i formatives a persones amb discapacitat, mitjançant la gestió de serveis i activitats productives amb un acompanyament sociolaboral personalitzat i en xarxa amb altres agents socials i econòmics del territori. És una cooperativa d'iniciativa social, sense afany de lucre, que va iniciar la seva activitat el desembre del 1994 i que fou reconeguda com a Centre Especial de Treball l'any 1996, per la Generalitat de Catalunya. Pretén promoure i facilitar la inserció laboral de persones amb discapacitat, prioritzant treballadors amb malaltia mental. Els eixos claus sobre els que es desenvolupa aquest objectiu social són: el fet cooperatiu, la qualitat professional dels serveis que ofereixen als seus clients, l'arrelament territorial i el treball en xarxa. (consultar annex 6)

La filosofia que segueix aquest centre és la de promoure la màxima participació dels treballadors en la marxa de l'empresa intentant potenciar el màxim nivell d'autonomia en cada un d'ells. Això és possible, entre altres mesures, per la participació directa en l'Assemblea de la cooperativa de la que en formen part la majoria de treballadors amb i sense discapacitat. Aquesta implicació dels treballadors reforça el seu compromís en la organització, el seu sentit de pertinença i l'assumpció de

responsabilitats que reforcen l'autoestima i el valor de la feina. Aquest fet diferencial, afecta molt positivament en el desenvolupament diari de la feina i la garantia de eficàcia i qualitat adequades a les demandes dels clients i col·laboradors socials. (*Memòria RSE Nou Verd*, 2019, www.entrem-hi.com)

Nou Set. És una cooperativa d'iniciativa social creada l'any 1997 i reconeguda com a Empresa d'Inserció per la Generalitat de Catalunya l'any 2007. El seu objectiu és oferir oportunitats laborals i formatives a persones amb especials dificultats socials, mitjançant la gestió de serveis i activitats productives, en el marc d'itineraris personalitzats d'inserció, i en xarxa amb altres agents socials i econòmics del territori. La principal tasca és la promoció d'accions que portin a la inserció laboral i social de persones en risc d'exclusió social de l'Alt Penedès. Aquest objectiu s'assoleix a través de l'activitat empresarial de la cooperativa i dels mecanismes d'acompanyament sociolaboral creats dins de l'àmbit d'empresa d'inserció (consultar annex 7).

Els eixos claus sobre els que es desenvolupa aquest objectiu social són: el fet cooperatiu, la qualitat professional dels serveis que s'ofereixen als clients, l'arrelament territorial i el treball en xarxa. Com a empresa d'inserció, vol esdevenir un dels principals instruments comarcals per lluitar contra l'exclusió social, a través de facilitar la incorporació de treballadors al món laboral evitant al mateix temps que s'activin processos de marginació social. Amb coherència amb la seva política de transparència, tant Nou Verd com Nou Set, publica totes les dades referents a la seva dinàmica interna (consultar annex 7). Aquesta política demostra per part de l'empresa una sensibilitat especial alhora de valorar els elements diferenciadors (gènere, edat, origen, categoria laboral, formació, seguiment i avaluació del desenvolupament personal i professional de cada treballador...) i evitar que puguin derivar amb condicionants discriminatoris. (*Memòria RSE Nou Set*, 2019, www.entrem-hi.com)

4. Metodologia

Metodologia qualitativa: Per el desenvolupament de la recerca s'ha escollit com a eina principal un mètode qualitatiu, l'entrevista semi estructurada o mixta. Aquesta tipologia d'entrevista, desenvolupa a partir d'una guia de preguntes elaborada prèviament, els temes i preguntes per abordar els aspectes rellevants, al mateix temps, la seqüència i formulació de les preguntes pot anar variant. S'ha escollit aquesta metodologia perquè permet profunditzar en les respostes i adaptar l'evolució de la pròpia entrevista a nous continguts que puguin aparèixer en el transcurs d'aquesta.

Les entrevistes es realitzen a les dues persones responsables de coordinar els quatre projectes amb l'objectiu de conèixer els inicis, l'evolució i l'estat actual de desenvolupament dels projectes. En primer lloc s'ha realitzat una investigació a través de diferent bibliografia, recollint informació de llibres, informes i/o documents, consultables a internet..., relacionats amb la temàtica que es treballa, es tracta de recopilar informació per tal d'elaborar el contingut de cadascuna de les entrevistes, així com, també ens ha d'ajudar alhora de presentar l'objectiu introductori amb què s'inicia cada entrevista. Les entrevistes s'han de realitzar als coordinadors dels projectes que s'està analitzant, *Roba Amiga*, *Vilafranca Inclusió*, *Vinyes per calor-Biomassa Social* i *EDUCO-LIFE+*. Cadascuna de les entrevistes estarà dividida en dos blocs, en el primer bloc es fa incidència en tots aquells aspectes que

expliquin el funcionament intern de cada projecte (*com s'arriba a la idea inicial del projecte, quants treballadors hi ha implicats, si hi ha cap tipus de formació específica pels treballadors, en base a quins criteris i/o valors es decideix cada responsable de projecte...*). En el segon bloc s'intenta aprofundir en aquells aspectes que fan referència als factors externs del projecte (*quin abast tenen a nivell territorial, bé sigui comarcal o municipal, relació que s'estableix amb l'administració pública local, si existeix algun tipus d'acord concret amb fundacions, entitats..., creixement de la incidència del projecte...*). Pel que fa al tractament de la informació obtinguda en l'entrevista, caldrà una verificació del contingut per tal d'assegurar-nos que no queda cap tema per tractar. Les entrevistes estant programades per una durada de 55-60 minuts, com a conseqüència, el ritme de desenvolupament d'aquesta esdevé clau.

Metodologia quantitativa: Es preveu utilitzar taules, gràfics i algun mapa, amb dos finalitats diferenciades, d'una banda, per tal d'exposar una radiografia general de l'activitat que realitza el Grup Entrem-hi i les dues empreses que el componen, de l'altra, per tal de complementar la informació adquirida a través de les entrevistes. La intenció és presentar una sèrie d'informació estadística que ens permeti visualitzar de forma més didàctica i explícita tot aquell contingut d'interès que pugui ser quantificable a base de gràfics, taules i/o mapes temàtics.

5. Resultats i Discussió

A continuació es presenten els resultats de les quatre entrevistes realitzades els dies 16 de juny i 3 d'agost a Juli Silvestre i Ton Grau, responsables de la coordinació dels diferents projectes analitzats. (la transcripció de les quals es pot consultar al annex 9). Per fer-ho s'ha escollit un format esquemàtic i sintètic que classifica la informació recollida. En primer lloc, s'exposa una breu descripció dels objectius principals de cada projecte analitzat per tal d'intentar conèixer millor quina relació tenen amb els objectius del present estudi. En segon lloc, d'acord amb els objectius de treball, s'exposen les principals característiques de cada projecte en base a quatre criteris o àmbits determinats, ambiental, social, econòmic i territorial, cadascun d'aquests quadres correspon a cada projecte analitzat, relacionats amb aquests en l'apartat d'anexes es presenten quatre quadres més tipus DAFO, amb la finalitat de facilitar la discussió i valoració dels resultats i de mostrar si realment, la hipòtesi i els objectius plantejats coincideixen i es compleixen, així com, visualitzar els diferents punts febles i/o punts forts de cada projecte, d'acord amb cadascun dels àmbits i respecte als objectius marcats. Per últim s'exposa una breu discussió en base als resultats obtinguts.

5.1.-Breu descripció dels objectius de cada projecte: EDUCO LIFE+: L'objectiu fonamental del programa EDUCO és la recollida de l'oli usat a través de la participació activa de les famílies: se'ls facilita el lliurament de l'oli a les escoles, i saben que serà utilitzat com a matèria primera per a la fabricació de biodièsel. La recollida la porten a terme persones en risc d'exclusió. El projecte EDUCO ha estat aprovat pel Programa LIFE+ de la Comissió Europea. Vinyes per calor-Biomassa Social: Es tracta d'un projecte que té com a objectiu implementar un Cercle Virtuós de les Vinyes (VVC) com a estratègia local per mitigar el canvi climàtic, per tal d'assolir els objectius de reducció de gasos d'efecte hivernacle (GEH) d'acord amb el SEAP (Pla d'Acció d'Energia Sostenible).

S'aprofita la poda de les vinyes per a generar calor i fred per als cellers. Aquest involucra tots els actors de la cadena de valor de la biomassa: proveïdors de biomassa procedents de vinyes, recol·lectors de biomassa, i consumidors d'energia, amb la supervisió d'un garant institucional. Participen en el projecte persones amb risc d'exclusió. Vilafranca Inclusió: És un projecte de suport a les famílies que no disposen de cap font d'ingrés econòmic amb l'objectiu d'afavorir la seva reinserció al món laboral. Aquest projecte pretén oferir feina i formació als seus beneficiaris i es planteja com a una acció global a llarg termini. A través de les tasques de rehabilitació d'espais urbans i restauració d'espais naturals de caràcter municipal, es pretén reincorporar al sistema laboral les persones en risc d'exclusió. Roba Amiga: El consorci d'entitats de la Cooperativa Roba Amiga té per objectiu modernitzar el sector en termes d'eficiència i rendibilitat, fent el procés de gestió de la roba de segona mà a Catalunya més eficient, per reduir al màxim els residus tèxtils a través d'un model que promogui la inserció de persones en situació o amb risc d'exclusió social. Aquest projecte està implementat en diferents comarques entre les quals l'Alt Penedès.

5.2. Resultats

Principals característiques del projecte **EDUCO LIFE +**:

Àmbit Ambiental	- Campanyes de sensibilització en la gestió de residus. - Incentivació de la pràctica del reciclatge - Promoció d'energies netes (biocombustible). - Tractament de residus de gestió complexa. - Creació d'una planta pilot de tractament de residus. - Incidència en la millora de la gestió de residus i qualitat ambiental.
Àmbit Social	- Creació d'itineraris d'inserció laboral a nivell local. - Paper educatiu per als joves amb campanyes de col·laboració a les escoles. - Inclusió social d'estrats de població amb risc d'exclusió. - Generació d'ocupació a nivell local a través de programes europeus.
Àmbit Econòmic	- Genera elevats beneficis, que repercuteixen en el teixit local. - Rep subvenció, tant pública (ajuntaments), com privada (La Caixa). - Incentiva la participació d'empreses de caràcter local, bé sigui com a proveïdors o com a clients. - Generació de noves col·laboracions amb el teixit comercial local.
Àmbit Territorial	- Expansió del projecte al conjunt de municipis de la comarca. - Col·laboració amb projectes similars a comarques veïnes (dins l'àmbit de la Vegueria). - Col·laboració amb les entitats públiques i els ens territorials (ajuntaments, consells comarcals...). - Major incidència a nivell comarcal través de la col·laboració amb l'Agència de Residus de Catalunya.

Principals característiques del projecte **Vinyes per calor-Biomassa Social:**

Àmbit Ambiental	- Reutilització de restes vegetals. - Generació d'energia neta com a combustible per calderes. - Creació de noves instal·lacions en administracions locals, basades en sistemes de caldera de biocombustible. - Reducció de les emissions de CO2 atmosfèric a nivell local. - Elaboració d'una auditoria energètica completa, per a aquells municipis sol·licitants.
Àmbit Social	- Creació d'itineraris d'inserció laboral. - Creació d'un programa d'ocupació per a treballadors joves immigrants. - Generació de llocs de treball, tant per a Centres Especials de Treball (CET), com per empreses d'Inserció (EI). - Creació d'un cercle obert d'ocupació laboral (flux d'entrada i sortida.)
Àmbit Econòmic	- Participació del principal clúster del sector vitivinícola (INNOVI). - Repercussió en el teixit local dels beneficis generats pel projecte. - Estudi tècnic econòmic sobre les possibilitats d'aplicació del projecte. - Referent estatal i europeu com a projecte local per la gestió d'una empresa agrícola sostenible. - Col·laboració amb empreses privades de distribució de maquinària agrícola.
Àmbit Territorial	- Col·laboració a través del projecte amb pagesos i elaboradors del territori. - Creació d'una oferta alternativa als agricultors locals. - Promoció d'acords mixtes entre administracions públiques (ajuntaments, consells comarcals...), amb altres entitats sectorials locals (D.O. Penedès.) i entitats empresarials locals (Federació Empresarial del Gran Penedès-FEGP). - Perspectives d'expansió territorial del projecte a partir de col·laboracions amb altres comarques.

Principals característiques del projecte **Vilafranca Inclusió:**

Àmbit Ambiental	- Reconstrucció i rehabilitació d'espais verds. - Restauració de rieres i altres zones humides vulnerables. - Restauració i manteniment de camins rurals. - Manteniment d'espais periurbans d'ús públic.
Àmbit Social	- Creació d'itineraris d'inserció laboral. - Implicació dels serveis socials de l'ajuntament en el seguiment del projecte. - Elaboració d'un pla específic d'inserció, formació i aprenentatge. - Contractació de persones a l'atur, garanteix un contracte

	laboral de com a mínim 25% de la jornada laboral.
Àmbit Econòmic	- Subvenció pública a partir d'un acord amb l'ajuntament. - Genera circulació de diner públic amb forma d'inversió amb finalitat i repercussió social i territorial. - Desenvolupament del projecte d'acord amb el Pla municipal de dinamització del mercat laboral, lluita contra l'atur. - Creació d'una borsa de lloguer social per preus assequibles. - Col·laboració a partir de convenis amb el SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya.)
Àmbit Territorial	- Procés d'expansió territorial que permeti la presència del projecte al conjunt de municipis de la comarca. - Col·laboració amb l'administració pública, exemple del PRHFS (Pla de Rehabilitació d'Habitatges amb Finalitat Social). - Excursió d'accions concretes de rehabilitació de l'espai urbà (zones verdes i/o carrers), i façanes d'edificis municipals o privats (habitatges).

Principals característiques del projecte **Roba Amiga**:

Àmbit Ambiental	- Incentivació del 3R en els diferents productes tèxtils. - Reutilitzar, Es tracta de reutilitzar el major nombre possible d'objectes per tal de produir menys escombraries i gastar el mínim possible de recursos a fabricar-ne de nous. - Reciclar, Consisteix en fabricar nous productes utilitzant materials obtinguts d'altres vells. - Reduir el volum de productes que es consumeixen.
Àmbit Social	- Pla d'inserció laboral vinculat a l'Empresa d'Inserció. - Existeix una formació específica pels treballadors de la botiga. - Incentivació de campanyes ciutadanes de recollida. - Projecte transversal (ambiental, comunitari i laboral) pensat pel conjunt de la societat. - Genera llocs de treball amb col·laboració amb serveis socials i CRIT (Centre de Recursos per a la Inclusió i el Treball).
Àmbit Econòmic	- Existència d'un punt de venda (botiga) a Vilafranca, únic en tota la comarca. - Finançament sostenible a través dels beneficis generats per les vendes, de forma parcial. - Col·laboració en les campanyes d'incentivació del comerç local. - Genera circulació de diner públic en benefici de l'empresa local. - Punt local d'assessorament tècnic-econòmic per part del FELCAT (Federació d'Empreses d'Inserció Laboral.) - Foment del Comerç Just. - Subvenció pública mitjançant acord amb administració

	pública.
Àmbit Territorial	- Projecte de desenvolupament local a nivell comarcal. - Projecte aplicat en una quinzena de municipis. - Creació d'una xarxa territorial de cooperació de l'Alt Penedès. - Procés de cooperació i col·laboració entre municipis de les diferents comarques de la Vegueria.

(Els quadres DAFO de cada projecte es poden consultar al annex 10)

5.3. Discussió

A partir de l'anàlisi dels resultats obtinguts se'n extreuen les següents reflexions: Pel que fa a les propostes en l'àmbit ambiental cal destacar els dos primers projectes analitzats, *EDUCO LIFE+* i *Vinyes per Calor-Biomassa Social*, en ambdós casos s'aposta per una nova praxis ecològicament més sostenible al mateix temps que contribueix a una gestió ambiental més amable i respectuosa pel territori. En el cas del *Projecte EDUCO LIFE+*, proposa una nova forma més neta i efectiva de gestionar un residu especialment brut com són els olis usats, a més, el fet d'incentivar la participació de centres educatius li aporta un valor afegit a nivell de formació i sensibilització en termes de gestió i aprofitament de residus en aquella franja d'edat més jove de la població. Pel que fa al projecte *Vinyes per Calor-Biomassa Social*, suposa una interessant proposta d'aprofitament alternatiu de les restes de poda, així com una nova proposta d'energia neta i renovable. Pel que fa al àmbit social, destaca el projecte *Vilafranca Inclusió*, posant èmfasi en el caràcter positiu d'algunes de les seves propostes, la creació d'un itinerari d'inserció laboral i la contractació de persones a l'atur garantint un contracte laboral del 25% de la jornada o la creació d'un pla específic de seguiment de la inserció, formació i aprenentatge, suposen una aposta directa i atractiva per les polítiques socials inclusives amb repercussió local. En l'àmbit econòmic destaca el projecte *Roba Amiga*, l'existència d'un punt de venda al públic facilita un finançament sostenible del propi projecte a través dels beneficis que genera, encara que sigui de forma parcial, a més, genera circulació de diner públic, amb repercussió positiva per l'empresa local. En clau territorial, destaquen dos aspectes principalment que afecten qualsevol dels quatre projectes, d'una banda, la necessitat de consolidació arreu dels municipis de la comarca, i de l'altra, la possibilitat, o bé, d'expansió del propi projecte en municipis de comarques veïnes, o establir estratègies de cooperació i/o col·laboració amb diferents municipis de comarques veïnes on s'hagin desenvolupat projectes més o menys similars.

6.Conclusions

Amb totes les dades exposades, així com, els resultats de la investigació i la discussió derivada, creiem que es dona a conèixer la possible incidència dels projectes analitzats, en les dinàmiques de desenvolupament local de la comarca de l'Alt Penedès. Així doncs, es pot afirmar que el present estudi aconsegueix el seu principal objectiu, demostrar que cadascun dels quatre projectes contribueix de forma positiva al desenvolupament local a nivell social, ambiental, econòmic i territorial en alguns dels municipis de la comarca. Tot i així queda encara camí per recorre, d'entrada com a principal aspecte negatiu hi ha al fet que encara ara cap dels quatre projectes no s'ha desenvolupat en la totalitat dels municipis de la comarca. D'altra banda, en base a la hipòtesi inicial i la pregunta de recerca que apuntaven a la possible incidència i/o relació amb les eines d'estratègia i planificació del desenvolupament local a nivell de l'Alt Penedès, es pot afirmar que aquesta és menor de la que es podia apuntar en un inici. La contribució al desenvolupament local es produeix essencialment a través del les pròpies iniciatives d'economia social, tal i com es demostra en el cas dels quatre projectes analitzats, destacant la xarxa de cooperació que generen, val a dir però, que coincideix amb algunes de les directrius prepositives que es plantegen al Pla Estratègic del Penedès. D'altra banda, creiem que els quatre projectes contribueixen a incentivar una nou paradigma de desenvolupament local que inclogui iniciatives amb major sensibilitat a nivell ambiental, aconseguint promoure noves pràctiques ecològicament més sostenibles, a nivell social, cal destacar els esforços que a través d'aquests projectes s'han invertit en incentivar polítiques d'inserció laboral que serveixen per reinserir en la societat a persones amb elevat risc d'exclusió social. A nivell econòmic, participa de la consolidació d'un circuit econòmic local que potencia l'empresa local a nivell del conjunt de la comarca. Per últim, a nivell territorial, ha generat una xarxa més o menys sòlida de municipis on desenvolupar els diferents projectes, tot i així, aquesta encara s'hauria de consolidar.

7. Bibliografia i Fonts Consultades

Fonts d'internet:

- Estudis socioeconòmics de la demarcació de Barcelona. www.estudislocals.cat (consultat el 19-2-2020)
- Factors de desenvolupament econòmic www.estudislocals.cat (consultat el 19-2-2020).
- Models de Desenvolupament Local. www.estudislocals.cat (consultat el 19-2-2020).
- Estratègies de Desenvolupament Local www.estudislocals.cat (consultat el 19-2-2020).
- Observatori del desenvolupament econòmic local Alt Penedès-Garraf. www.mancaltpenedesgarraf.webmunicipal.diba.cat (consultat el 19-2-2020).
- Memòria RSE Nou Verd www.entrem-hi.com (consultat el 19-2-2020).
- Memòria RSE Nou Set www.entrem-hi.com (consultat el 19-2-2020).
- Confederación Empresarial Española de Economía Social y Solidaria, ¿Qué és la Economía Social? www.cepes.es (consultat el 19-2-2020)
- Confederación Empresarial Española de Economía Social y Solidaria, cooperativas www.cepes.es (consultat el 19-2-2020)
- Confederación Empresarial Española de Economía Social y Solidaria, Empresas de Inserción, www.cepes.es (consultat el 19-2-2020)
- Confederación Empresarial Española de Economía Social y Solidaria, Centros Especiales de Empleo www.cepes.es (consultat el 19-2-2020)
- Ajuntament de Barcelona, Què és l'Economia Social i Solidària? www.ajuntament.barcelona.cat (consultat el 19-2-2020)
- AIS (Anuari d'Indicadors Socioeconòmics) Alt Penedès i Garraf www.estudislocals.cat (consultat el 23-2-2020)
- Informe Municipal Mensual Alt Penedès-Garraf 2019 www.estudislocals.cat (consultat el 23-2-2020)
- Pla Estratègic Grup Entrem-hi (2019-2021) www.entrem-hi.com (Consultat el 23-2-2020)
- Banc de dades socioeconòmiques www.mancaltpenedesgarraf.webmunicipal.diba.cat (Consultat el 23-2-2020)
- Projecte-Coopsetània www.coopsetania.cat (Consultat el 26-2-2020)
- Educo: Projecte mediambiental educatiu i d'inserció (Consultat el 26-2-2020)
- Projecte Vilafranca Inclusió www.entrem-hi.com (Consultat el 26-2-2020)
- Observatori del Mercat de Treball de Joves de l'Alt Penedès-Garraf 2019 www.mancaltpenedesgarraf.webmunicipal.diba.cat (Consultat el 1-3-2020)
- Recursos-Coopsetània www.coopsetania.cat (Consultat el 1-3-2020)
- Associats-Coopsetània www.coopsetania.cat (Consultat el 1-3-2020)
- Servei d'Ocupació i Formació, Memòria SOF 2018 www.vilafranca.cat (Consultat el 1-3-2020)
- redac_especialitzada sites.google.com (Consultat el 19-3 -2020)
- Diagnòstic PAP 2018 www.coopsetania.cat (Consultat el 24-3-2020)
- Projecte Roba Amiga www.entrem-hi.com (Consultat 14-4-2020)
- Junts Trenquem el Cercle www.entrem-hi.com (Consultat el 14-4-2020)
- Memòria JCT 2017 www.entrem-hi.com (Consultat el 18-4-2020)
- Observatori del Mercat de Treball al dia Alt Penedès-Garraf (Consultat el 22-4-2020)
- Formacions-Coopsetània www.coopsetania.cat (Consultat el 30-4-2020)

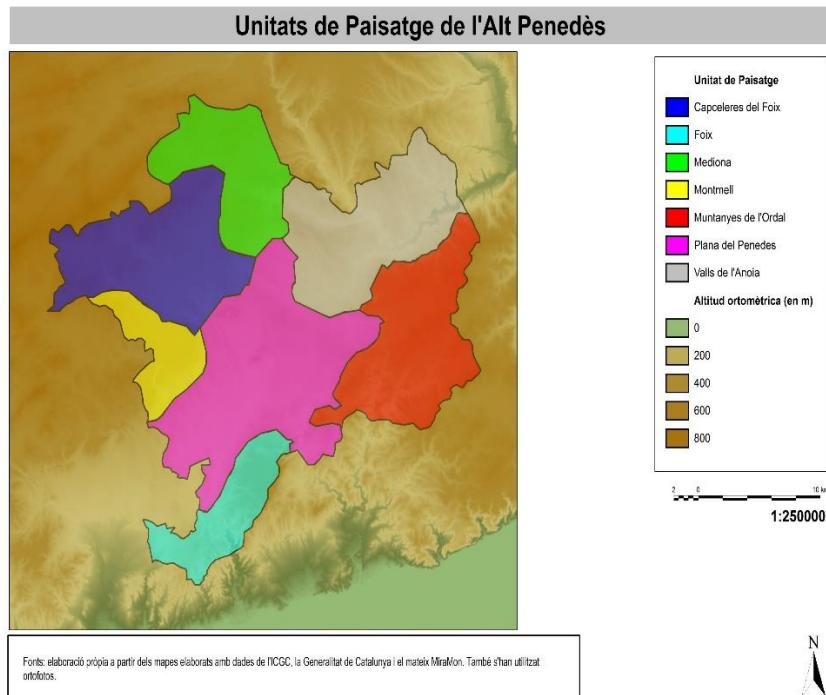
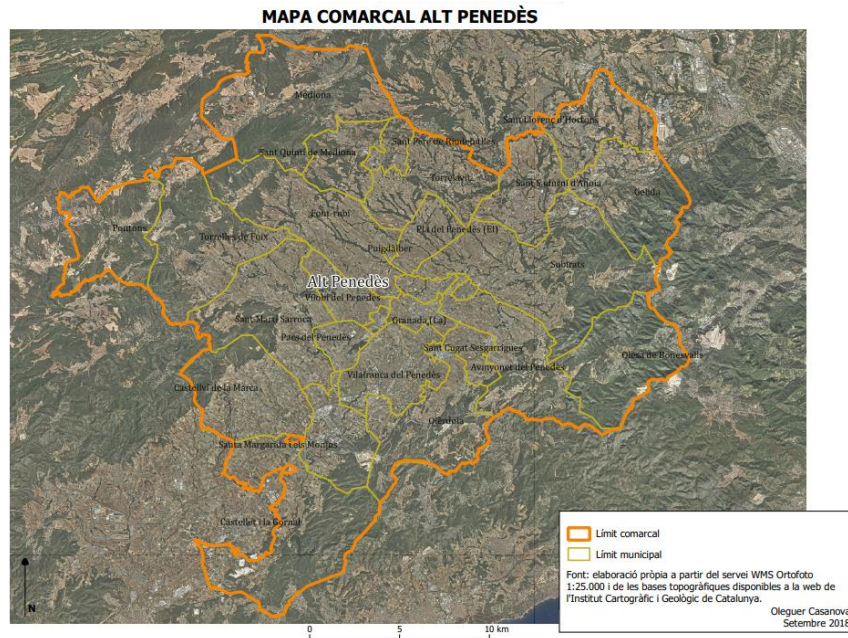
- Pla Estratègic del Penedès-Fundació Pro Penedès www.propenendes.com (Consultat el 30-4-2020)
- Atles Desenvolupament Econòmic Local (DEL) www.estudislocals.cat (Consultat el 6-5-2020).
- Factors territorials en el Desenvolupament Local www.estudislocals.cat (Consultat el 6-5-2020).
- Observatori del Paisatge de Catalunya, Catàlegs de Paisatge, Regió Metropolitana de Barcelona, 2017 www.catpaisatge.net (Consultat el 15-8-2020)

Llibres:

- Garcia Jané, Jordi (2017). “Cooperativa”, *L'economia solidària en 100 paraules*. Barcelona: Icaria Atrazyt, cap.22, pg.57. (Consultat el 20-2-2020)
- Garcia Jané, Jordi (2017). “Economia Social i Solidària”, *L'economia solidària en 100 paraules*. Barcelona: Icaria Atrazyt, cap.43, pg.98. (Consultat el 20-2-2020)
- Garcia Jané, Jordi (2017). “Empresa d'Inserció”, *L'economia solidària en 100 paraules*. Barcelona: Icaria Atrazyt, cap.47, pg.106. (Consultat el 20-2-2020)
- Garcia Jané, Jordi (2017). “Centre Especial de Treball”, *L'economia solidària en 100 paraules*. Barcelona: Icaria Atrazyt, cap.47, pg.106. (Consultat el 20-2-2020)

8. Annexes

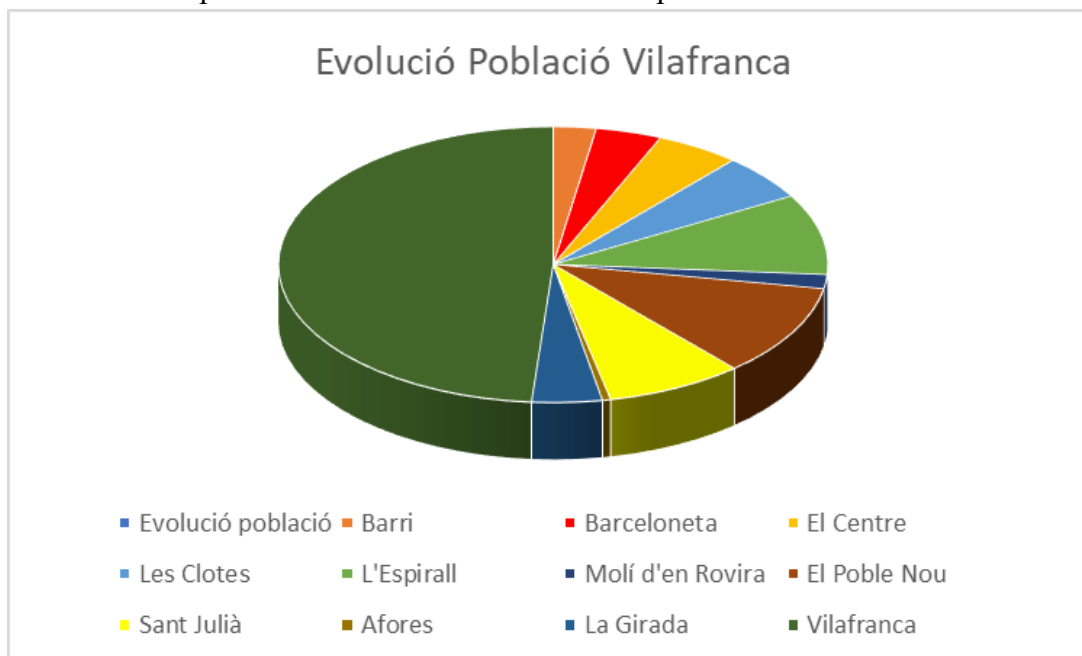
Annex 1: Mapa dels municipis i unitats de paisatge de l'Alt Penedès.

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ortofotomapa a 1:25.000 de l'ICGC, a través del programari Miramón.

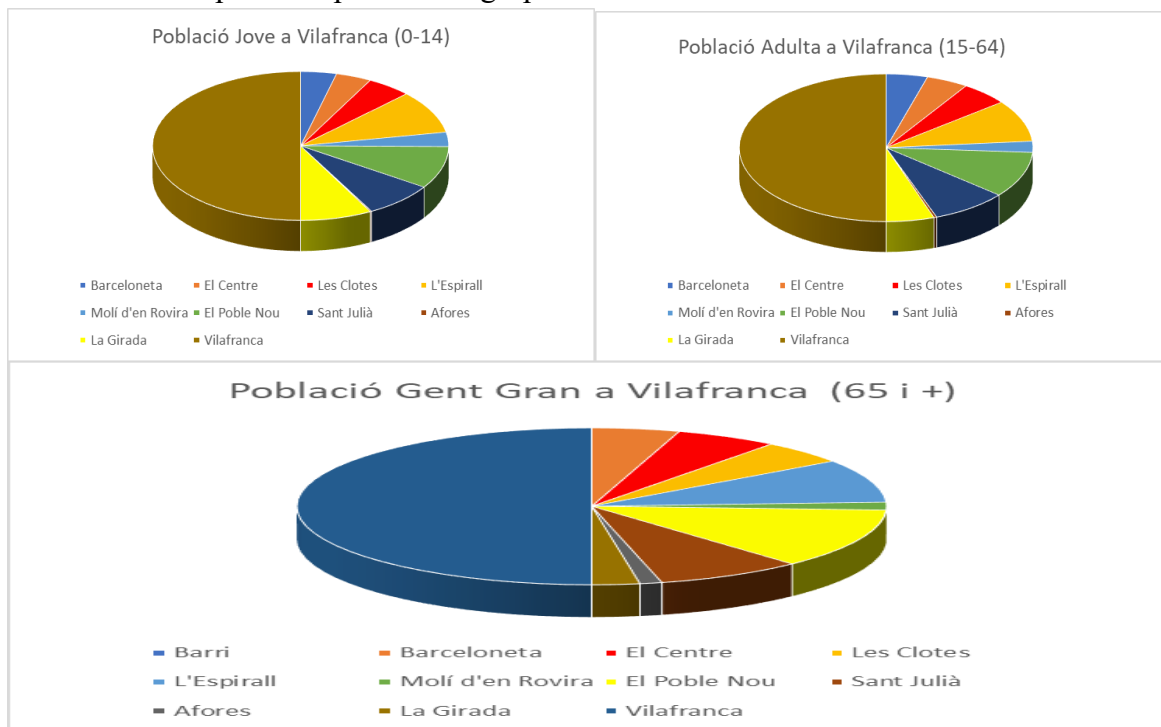
Annex 2: Dades de Població de Vilafranca del Penedès.

Evolució de la població de Vilafranca del Penedès per barris 1998-2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

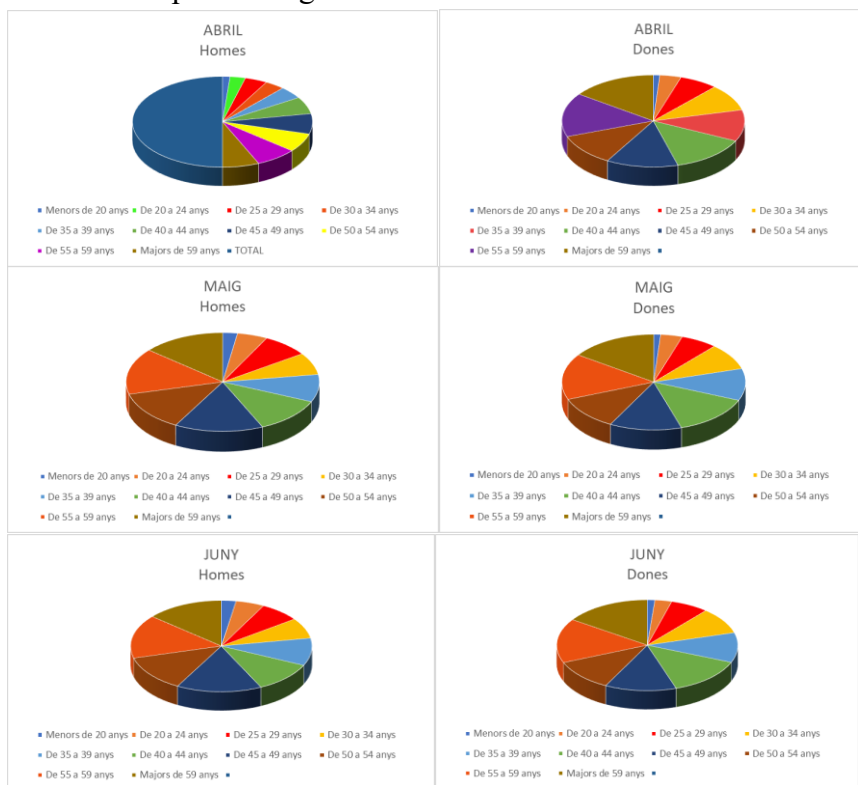
Estructura de la població per barris i grups d'edat 2019

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

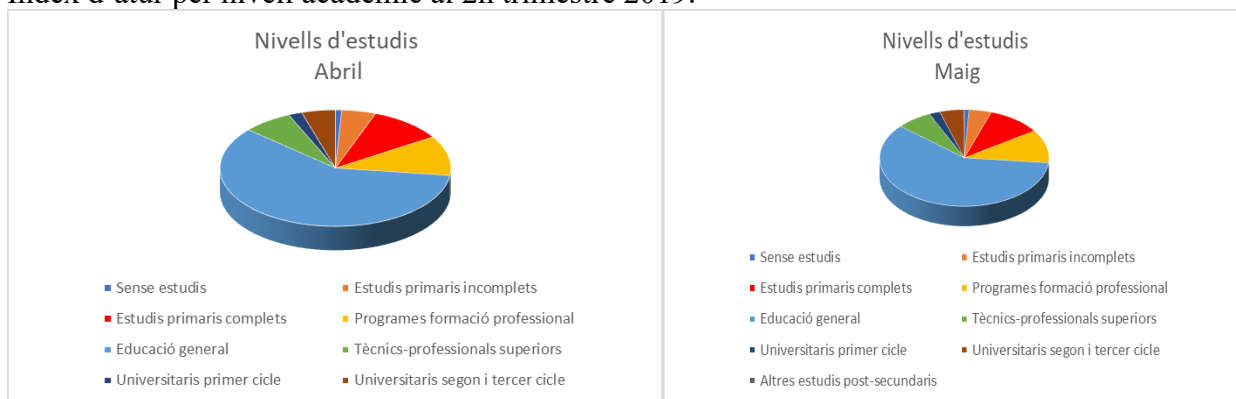
Annex 3: Dades sobre l'atur a l'Alt Penedès.

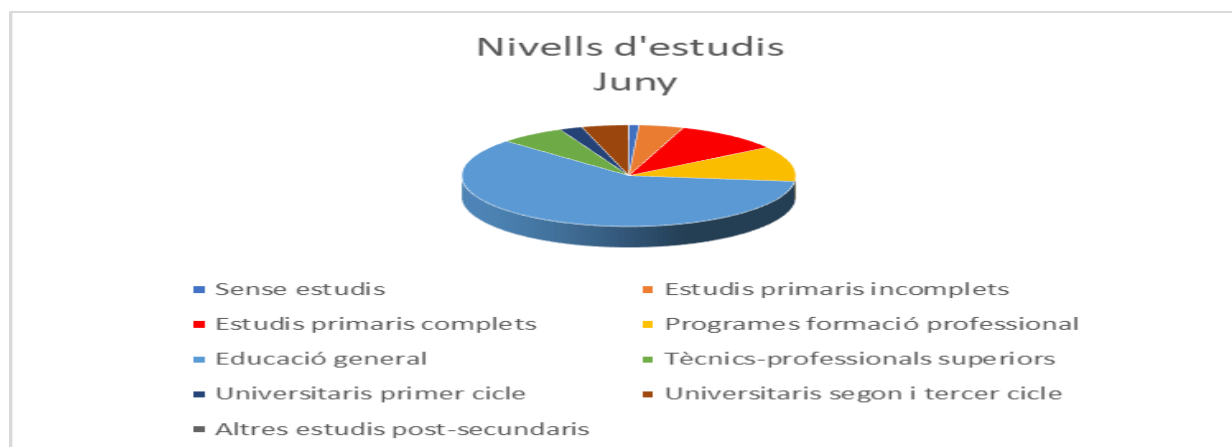
Índex d'atur per edat i gènere 2n trimestre 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

Índex d'atur per nivell acadèmic al 2n trimestre 2019.

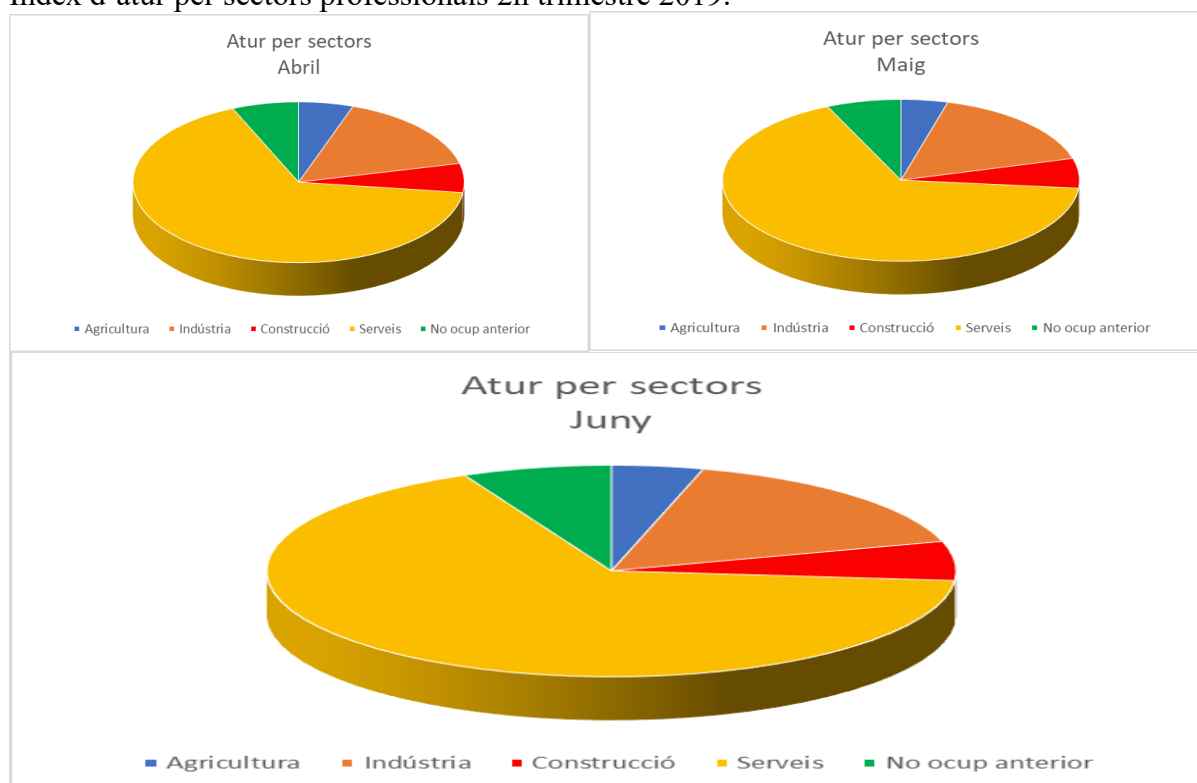

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals

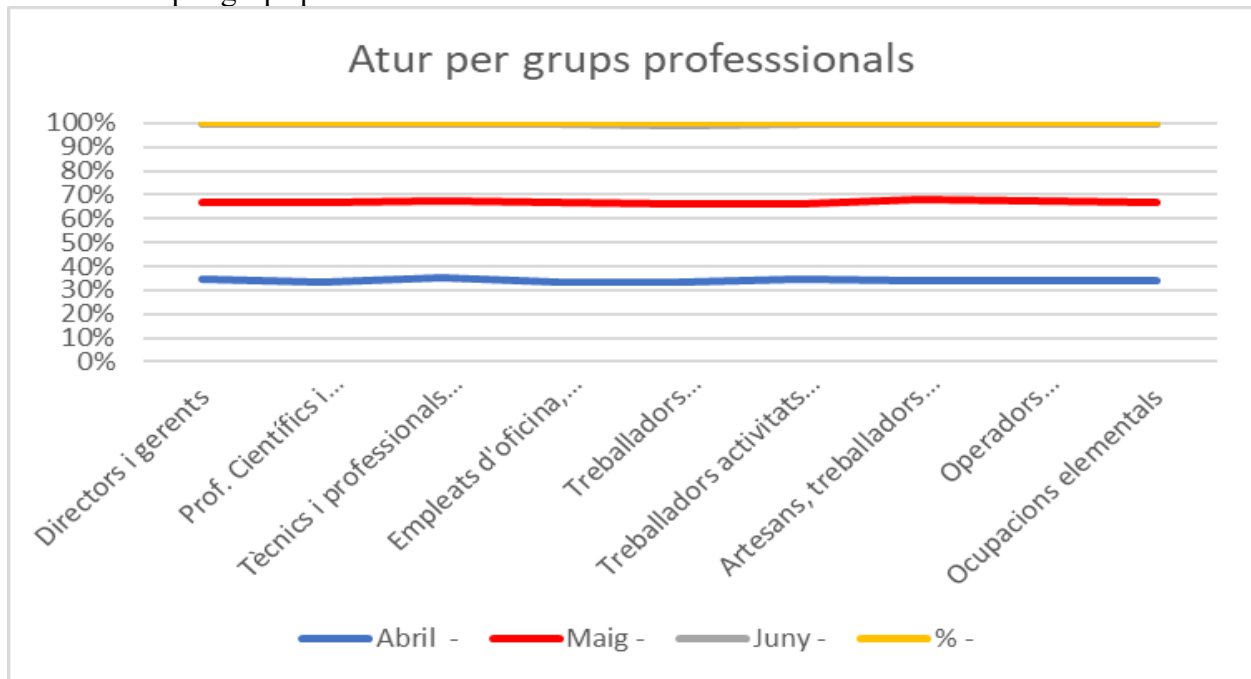
DIBA.

Índex d'atur per sectors professionals 2n trimestre 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

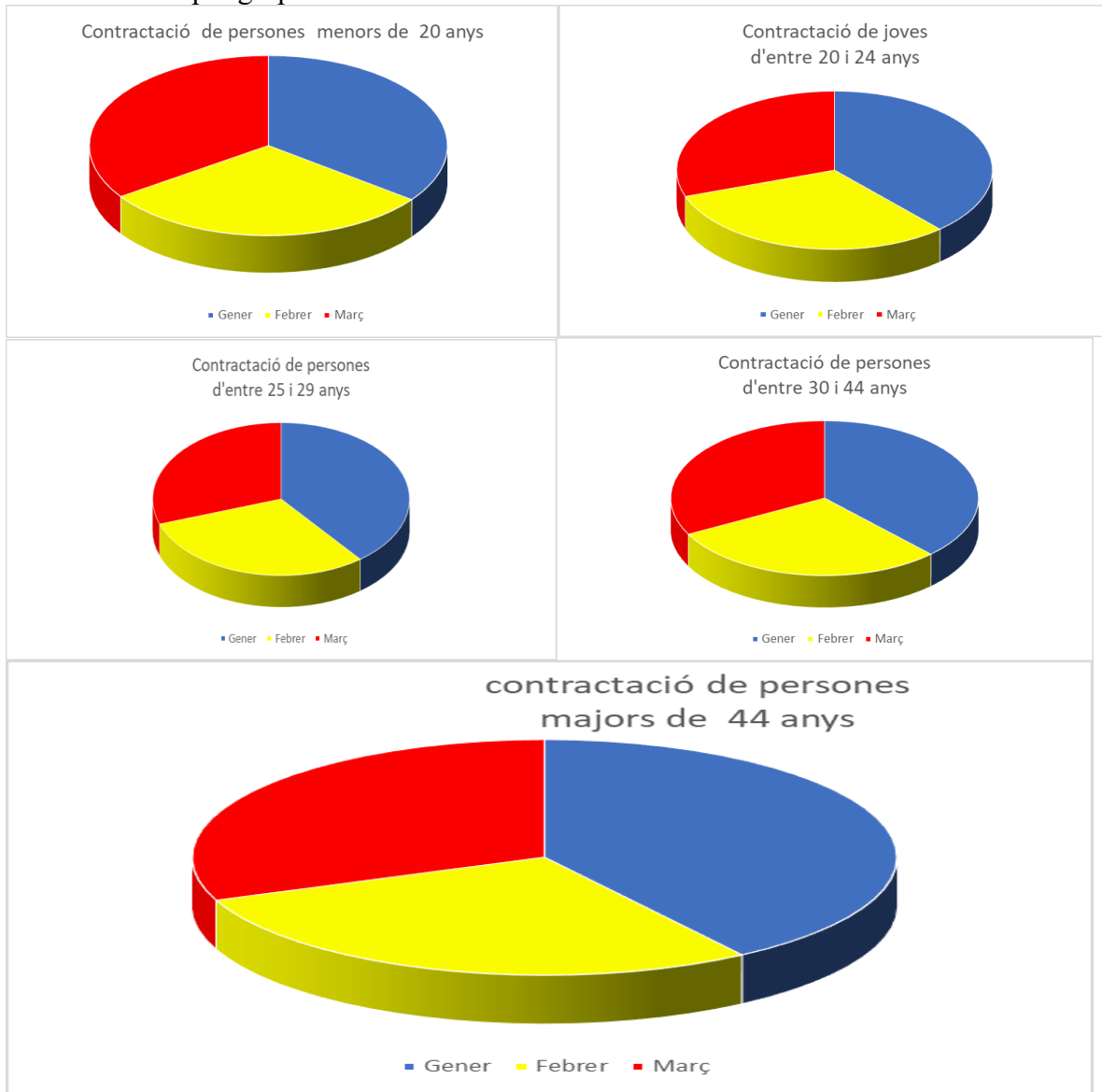
Índex d'atur per grups professionals

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

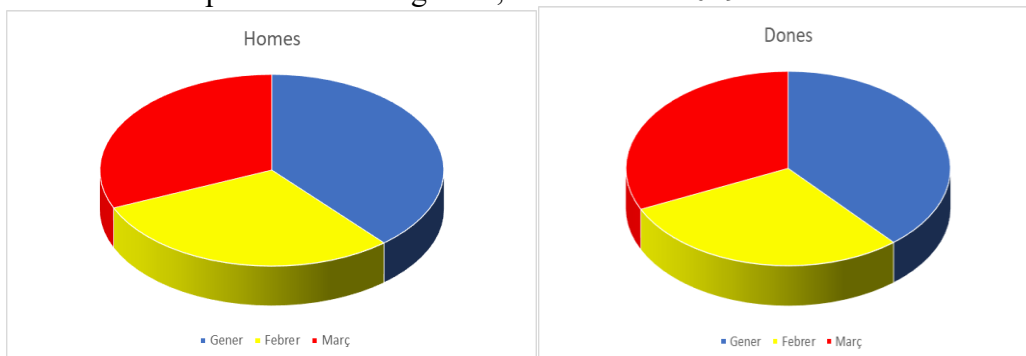
Annex 4: Dades sobre contractació laboral a l'Alt Penedès.

Contractacions per grups d'edat 2019

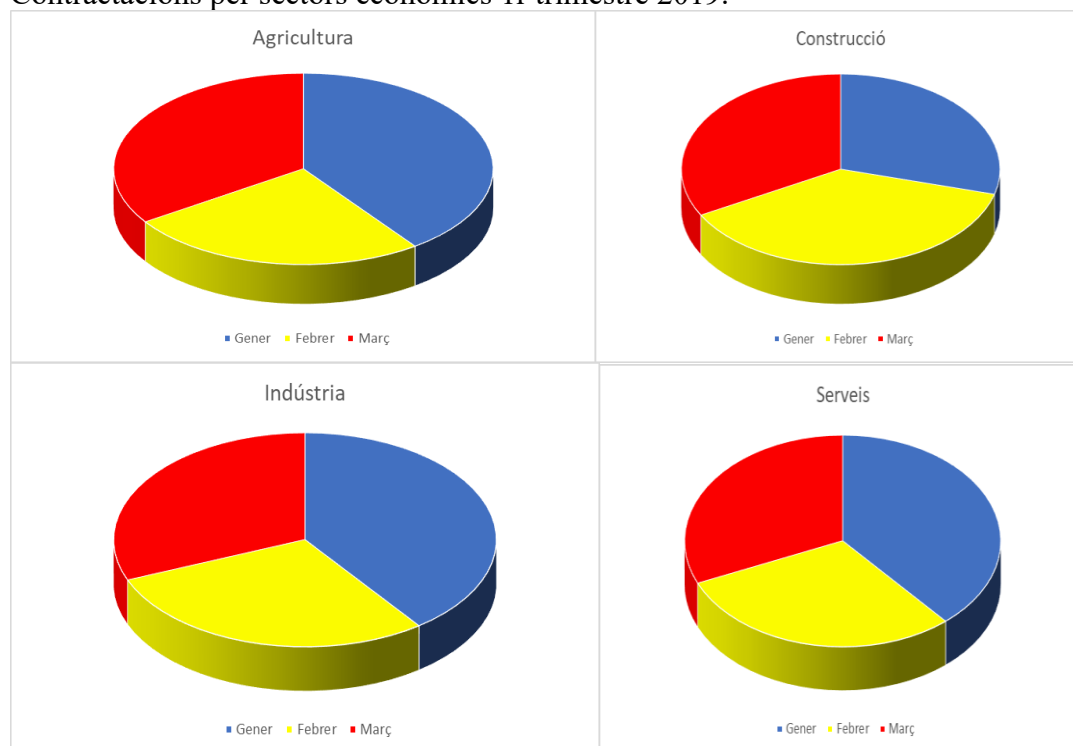
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA

Contractacions per condició de gènere, 1r trimestre 2019

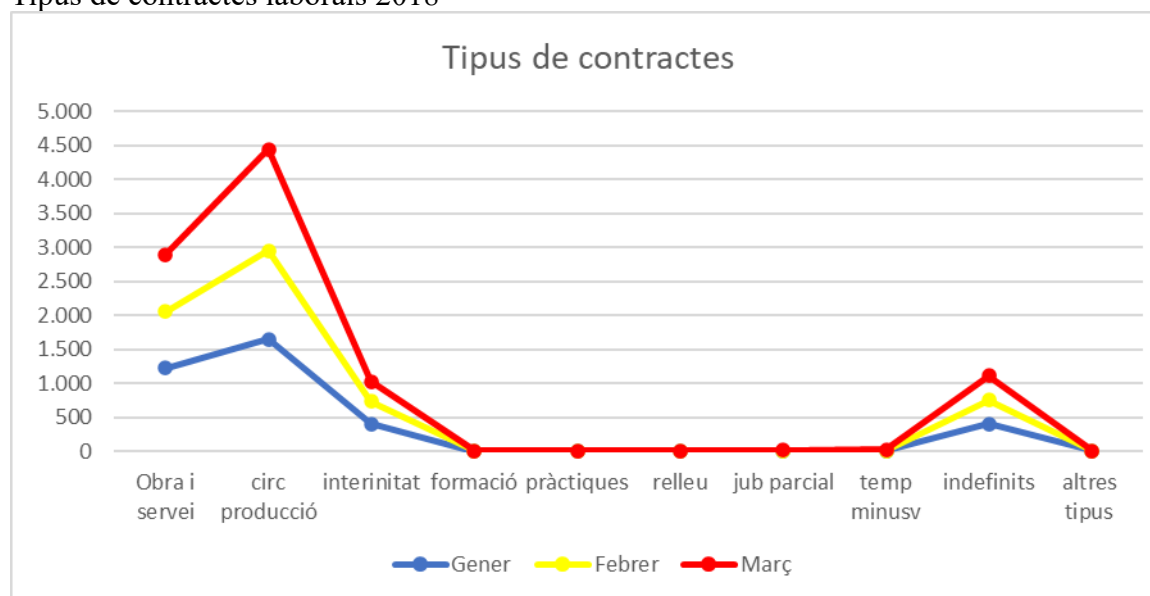
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

Contractacions per sectors econòmics 1r trimestre 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

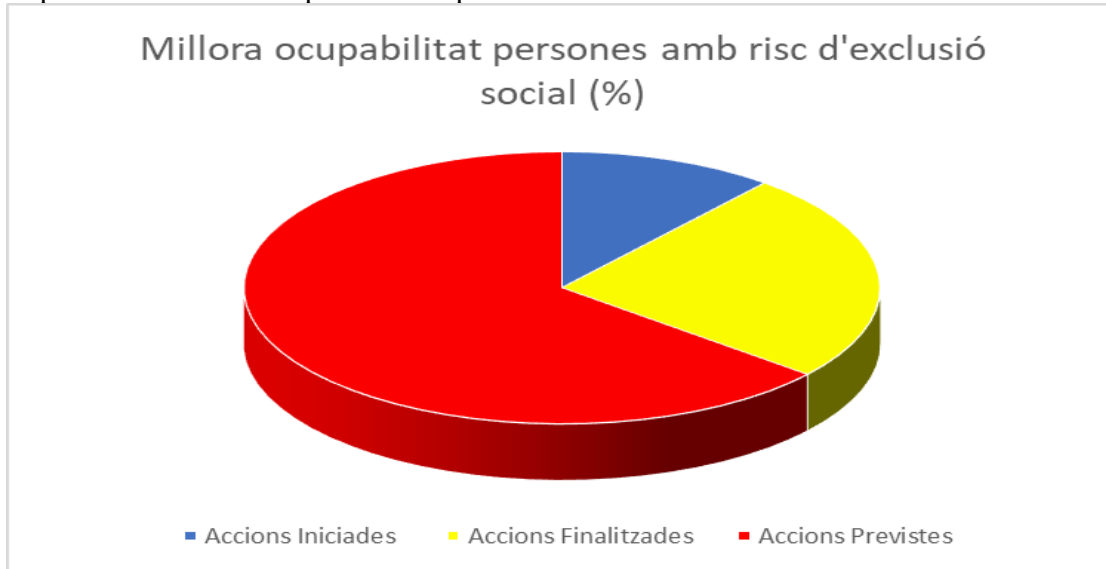
Tipus de contractes laborals 2018

Elaboració pròpia a partir de les dades extretes d'Estudis Locals DIBA.

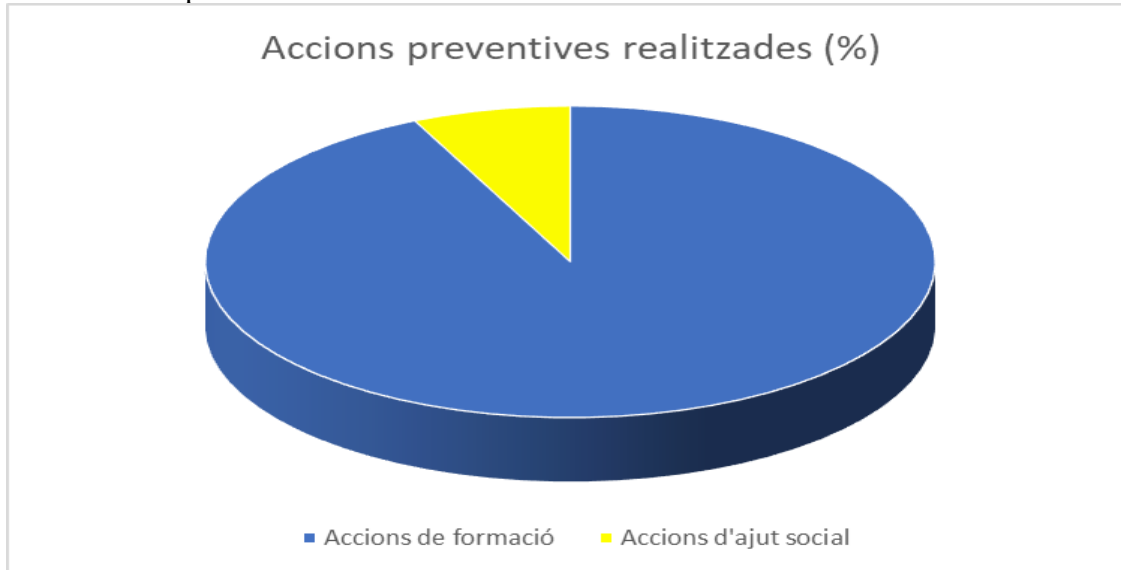
Annex 5: Dades de les diferents activitats realitzades pel Grup Entrem-hi el 2019.

Suport i millora a l'ocupabilitat de persones amb risc d'exclusió social.

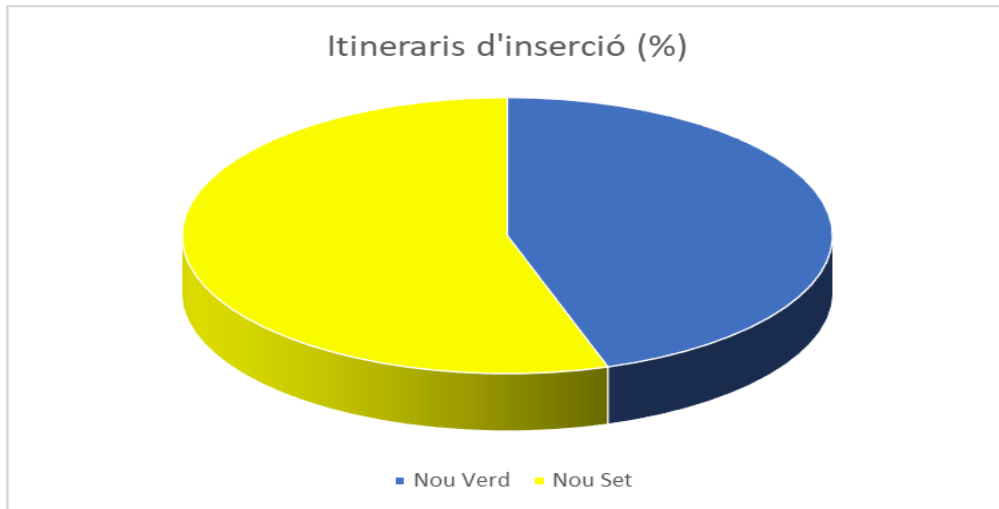
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Accions de suport realitzades.

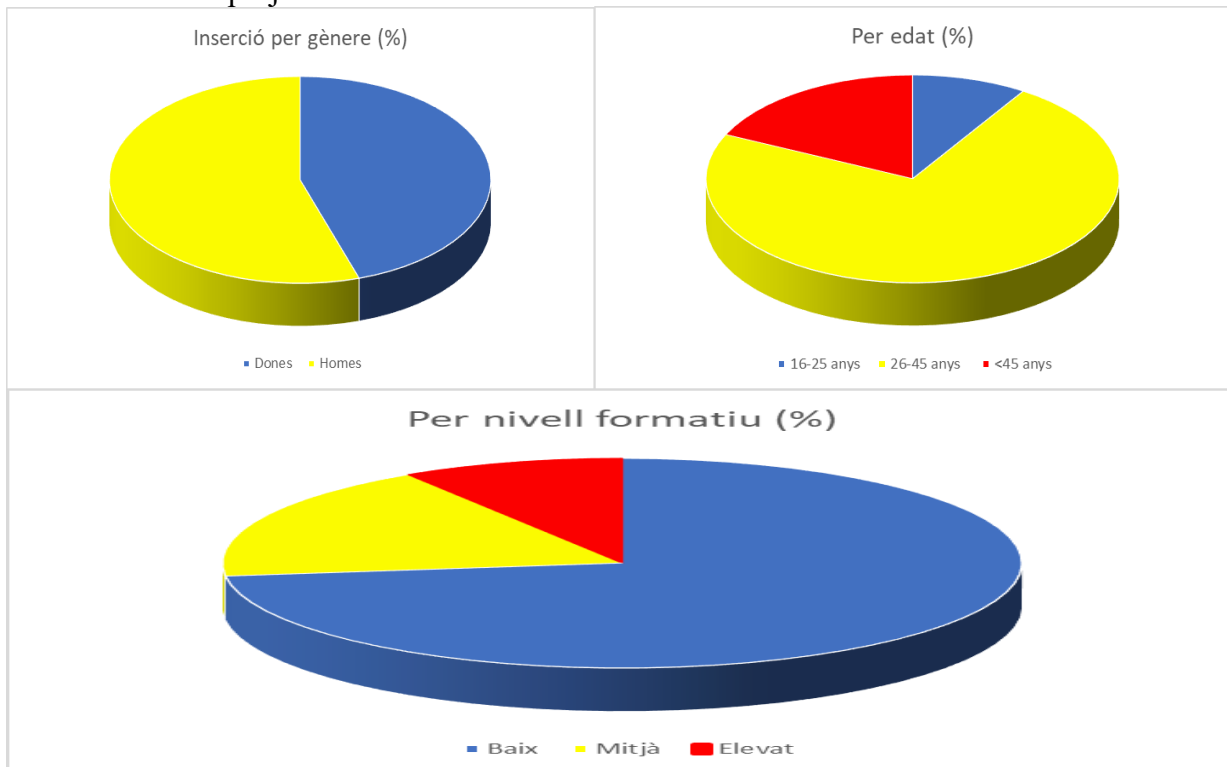
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Persones en itineraris d'inserció.

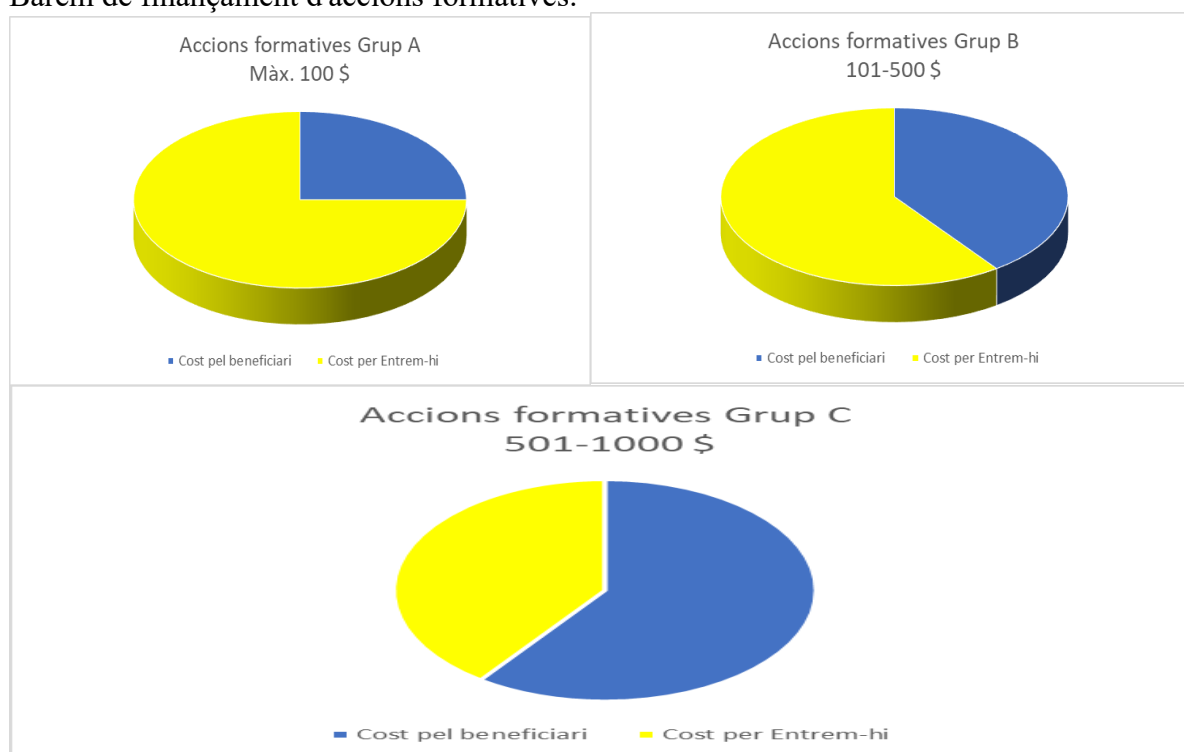
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Beneficiaris dels projectes d'inserció.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

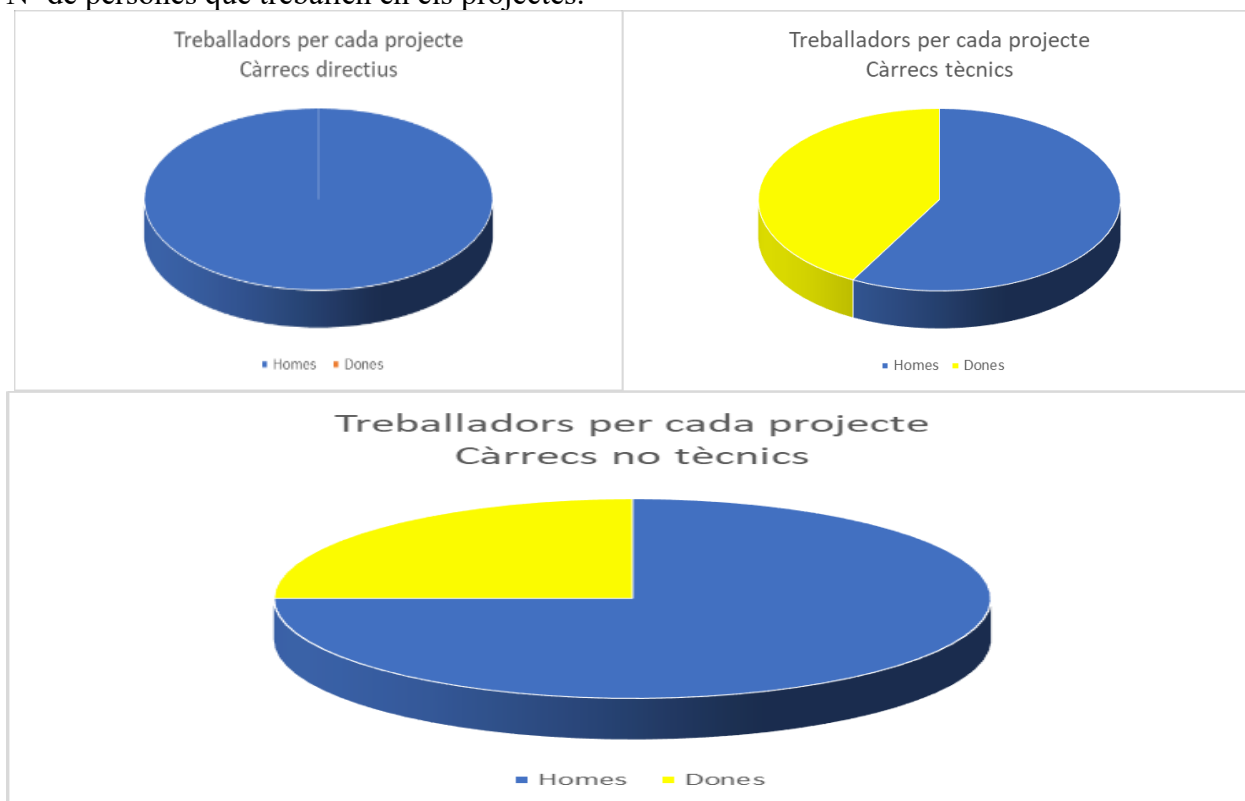
Barem de finançament d'accions formatives.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

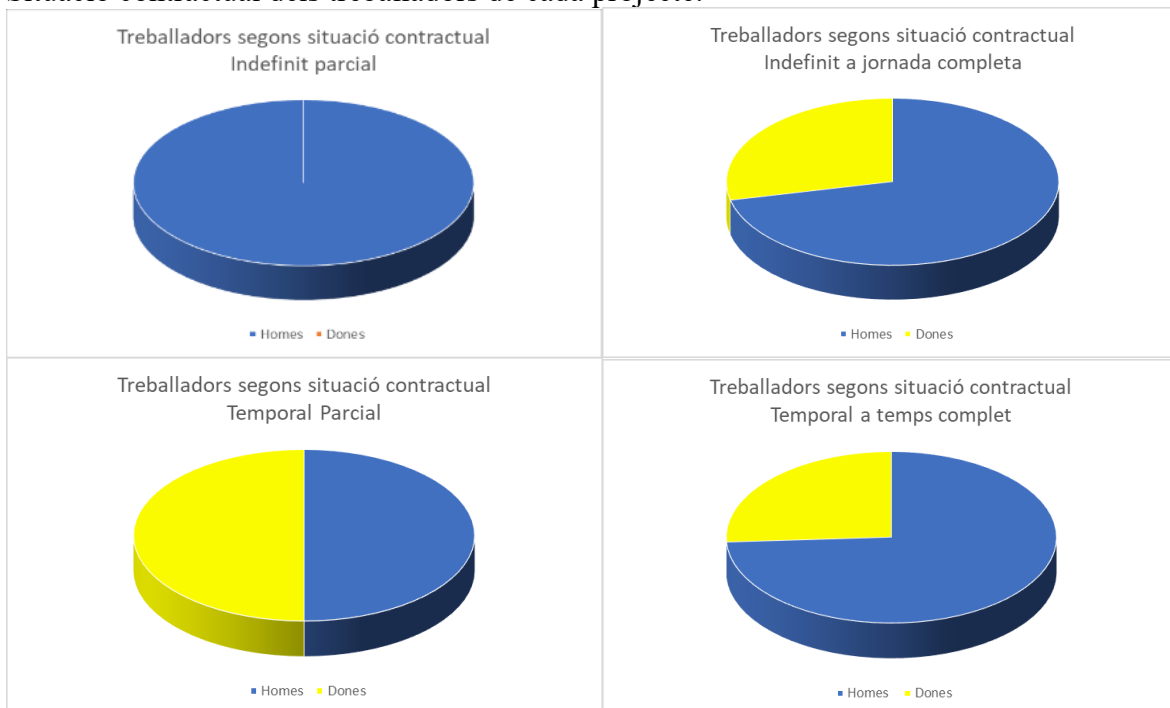
Annex 6: Dades sobre l'activitat de la cooperativa Nou Verd.

Nº de persones que treballen en els projectes.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

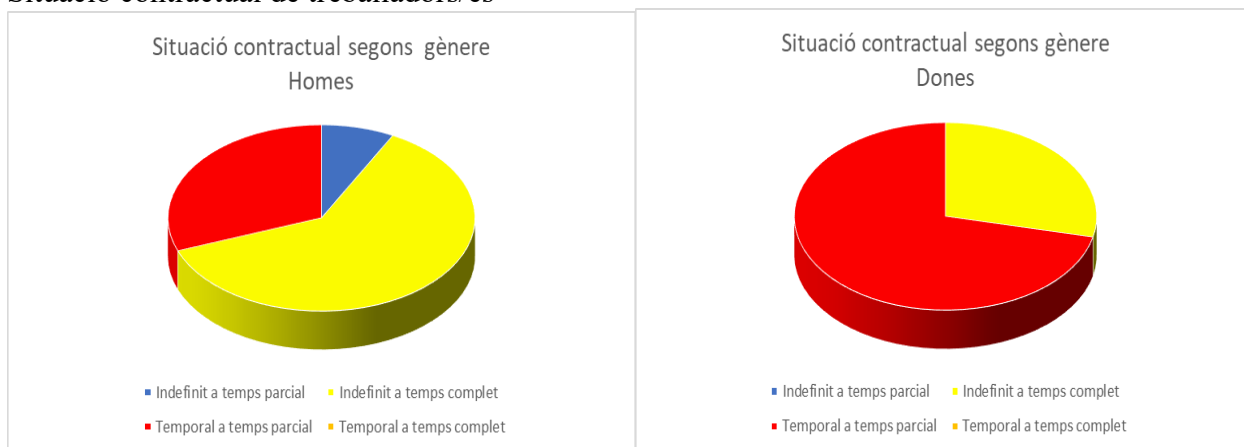
Situació contractual dels treballadors de cada projecte.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

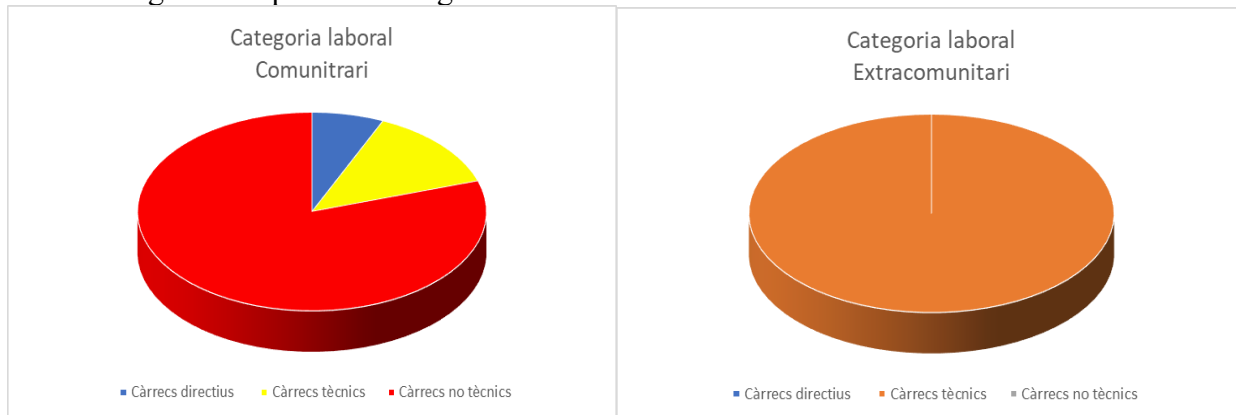
Annex 7: Dades sobre l'activitat de la cooperativa Nou Set.

Situació contractual de treballadors/es

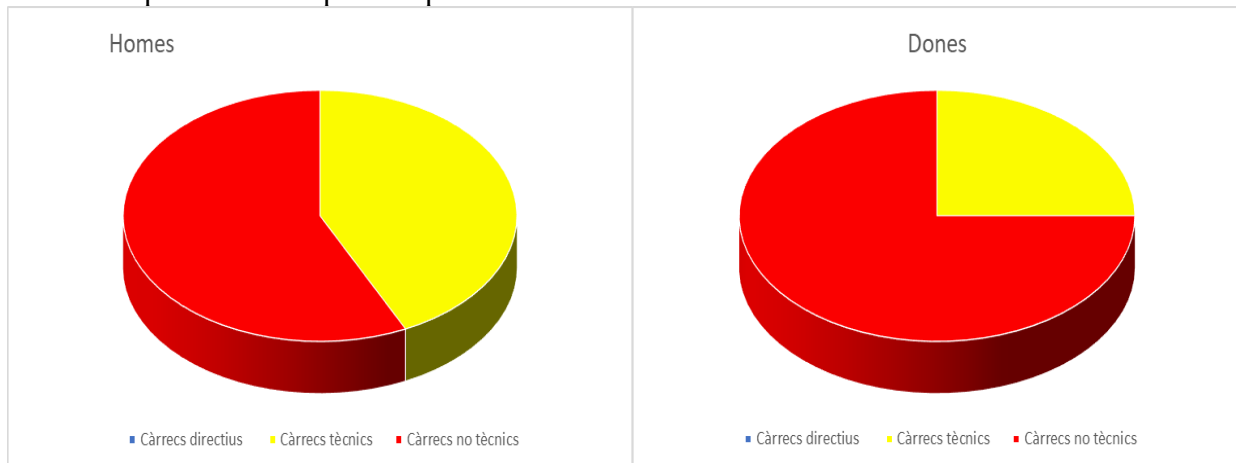
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Relació origen de la plantilla/categoria laboral

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Avaluació per desenvolupament professional

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Annex 8: Xifres sobre els treballadors que treballen en cada projecte analitzat i municipis on s'han desenvolupat.

Número de treballadors per cada projecte.

	CET	EI	Sense règim especial
EDUCO	3	2	8
Vinyes per calor	3	3	8
Vilafranca Inclusió	8	3	10
Roba Amiga	4	7	12

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Número de municipis que participen en el projecte a la comarca.

	Núm. Municipis participants	Núm. de municipis a la comarca
EDUCO	15	27
Vinyes per calor	20	27
Vilafranca Inclusió	1	27
Roba Amiga	17	27

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Pla Estratègic del Grup Entrem-hi.

Annex 9: Fitxes de les entrevistes realitzades.

FITXA D'ENTREVISTA 1:

Data: 16 de Juny de 2020

Nom de l'entrevistat: Ton Grau

Empresa: Nou Verd

Projecte: Biomassa Social

Objectius de l'entrevista:

Conèixer l'evolució que ha tingut el projecte biomassa social, així com, la seva incidència en les propostes mediambientals de desenvolupament local. Al mateix temps conèixer, amb quin grau s'està assolint l'objectiu d'inserció laboral per a persones discapacitades, o bé, amb risc d'exclusió social.

Preguntes:

Bloc 1: Preguntes referents al propi projecte:

1.- Com comença el projecte, d'on surt l'idea?

Neix de la necessitat de trobar un aprofitament alternatiu a aquells sarments que, de forma habitual, o bé es cremen o es trinxen per reutilitzar com adob. Es tracta de generar biomassa com a combustible per calderes, participen diferents cellers integrats en el grup/clúster INNOVI (Torres, Vilarnau, Codorniu...) amb diferents proves pilot, al mateix temps, participen en investigacions sobre materials i maquinària ideal.

2.- Quanta gent hi ha implicada en el projecte?

Actualment de la part que requereix de gent qualificada per determinades feines, se'n encarrega la Cooperativa de la Granada, mentre que Entrem-hi se'n cuida específicament de la gestió de calderes de biomassa en instal·lacions de caràcter municipal. COVIDES, també participa del projecte, buscant finques petites dels seus socis per introduir-hi treballadors joves immigrants amb risc d'exclusió social.

3.- Existeix alguna formació específica pels treballadors?

En aquest cas no, no hi ha formació específica pels treballadors/es. Només 3 llocs de treball no especialitzats, amb format CET i/o EI, requereix de més llocs de treball tècnics i/o especialitzats.

4.- Com es determina qui s'encarrega de la coordinació del projecte?

El tema de la coordinació és més complexa del que d'entrada es pot suposar, no existeix un coordinador fix per cada projecte, sinó que existeix una coordinació conjunta, que en tot cas, pot centrar-se amb determinades especificitats pròpies de cadascun dels projectes.

5.- Com valoreu els resultats obtinguts des de l'inici del projecte?

Positivament, actualment suposa portar el lideratge de projectes, socials i mediambientals a nivell europeu, el final acaba generant moviment de diners que es queden a la comarca.

6.-Com s'aprofita la biomassa resultant de les diferents proves pilot o dels projectes ja implantats?

Per exemple, en el cas de Vilafranca, actualment hi ha diferents edificis públics, els sistemes de calefacció dels quals funcionen a partir de l'energia generada per una caldera de biomassa, aquesta proporciona energia que es distribueix per els diferents edificis/instal·lacions.

7.- Quin grau d'inserció laboral s'ha aconseguit?

Es pot afirmar que el grau d'inserció laboral és pràcticament del cent per cent. Ara bé, quan es fa aquesta afirmació s'ha de tenir en compte que els llocs de treball generats a través de la participació directe dels nostres projectes sempre és durant un temps limitat, posteriorment, s'integren en una altra empresa. L'objectiu és crear un cercle que permeti un flux continu d'entrada i sortida de treballadors que es benefici del projecte.

8.- En un inici el projecte se subvencionava, si més no parcialment, a partir de l'Obra Social de Catalunya Caixa, és cert? Com es subvenciona actualment?

En efecte, en un primer moment l'Obra Social de Catalunya Caixa era la principal entitat que subvencionava el projecte, però des de fa uns anys ha rebut el suport econòmic de fons europeus i una important aportació de l'Obra Social de La Caixa que garanteix la seva continuïtat.

9.- En què consisteix exactament la recerca activa d'oportunitats i implantació del projecte?

*Es basa en quatre pilars bàsics sobre els quals s'ha de desenvolupar qualsevol de les propostes i/o accions. **Generar una energia neta**, feta des del territori per al territori. Substitutiva i complementaria dels combustibles fòssils com alternativa energètica mediant ambientalment responsable, tècnicament eficient i més econòmica, en favor de les administracions, empreses, i institucions públiques i privades del Gran Penedès. **Oferir als productors agrícoles una alternativa als aprofitaments actuals** de les restes de la poda de les vinyes més sostenibles pel territori. **Reduir les emissions de CO2 a l'atmosfera**, fent de la comarca del Penedès un referent estatal i europeu en la gestió sostenible de la producció agrícola, tancant el cercle natural de la producció de raïm. **Avançar en l'estudi d'oportunitats tècniques i econòmiques**, que permeti oferir el consum de la Biomassa com a combustible als ciutadans i ciutadanes del territori, i així sumar a la població en l'aposta pel consum d'energia neta i de proximitat*

10.-Quines són les perspectives de futur del projecte, quin paper hi juga el Pla Estratègic del Grup Entrem-hi?

La perspectiva és la de poder expandir-se per tots els municipis penedesencs, per tal de aconseguir-ho ha de jugar un paper important el Pla Estratègic en quan que es tracta de l'eina principal per tal de traduir els nostres objectius en un desenvolupament sòlid del projecte en un futur.

Bloc 2: Preguntes referents a la vinculació del projecte amb el territori, entitats, empreses i/o administracions públiques:

1.- Quin és l'abast territorial del projecte, municipal, comarcal, Vegueria?

Actualment el projecte es desenvolupa en cadascuna de les comarques de la Vegueria Penedès, Anoia, Alt Penedès, Baix Penedès i Garraf.

2.- Quina relació s'estableix amb l'administració pública local?

Dins del grup de signants de l'acord de col·laboració, actualment hi ha dos tipus d'administració pública, els diferents ajuntaments dels municipis participants i els consells comarcals de les comarques anteriorment citades.

3.- Quin tipus d'acords existeixen amb fundacions, entitats públiques o privades...?

Existeix un acord signat que és la voluntat de les parts, entitats promotores i executores del projecte Vinyes per calor/Biomassa Social, sumar al projecte a les entitats i institucions del territori que podent aportar-hi valor, han mostrat desig de col·laborar-hi activament i de signar aquest conveni marc. Que per concretar aquesta col·laboració, les parts han creat la figura de entitat col·laboradora del projecte Vinyes per calor/Biomassa Social, per tal de donar cabuda formal al conjunt d'actors del territori que volen sumar-se al projecte des de la realitat i objectius propis.

4.- Com s'han implicat cadascuna de les entitats col·laboradores? Quina és la seva funció? Totes són potencials clients?

Actualment la col·laboració es pot resumir amb un document d'acord que inclou: l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, que te la voluntat de participar en el projecte com entitat col·laboradora i potencial client del mateix, cercant oportunitats de implementar la Biomassa com a combustible en les calderes d'edificis i instal·lacions públiques del municipi. CCAP que te la voluntat de participar en el projecte com a entitat col·laboradora, promovent la implicació en el mateix del conjunt de municipis de la comarca. D.O: Penedès, que te la voluntat de participar en el projecte com a entitat col·laboradora i promoure l'aprofitament dels sarments per Biomassa com una bona pràctica de la viticultura ecològica i sostenible. ADEG, que te la voluntat de participar en el projecte com a entitat col·laboradora promovent l'enllaç amb les empreses de les comarques de l'Alt Penedès i el Garraf, com a potencials clients de la Biomassa del projecte. Institut del Cava, que té la voluntat de participar en el projecte com a entitat col·laboradora, promovent aquesta pràctica entre els elaboradors de cava tant en les seves vinyes com en les seves instal·lacions.

5.- En què consisteix exactament la col·laboració amb empreses privades?

Col·laboració amb algunes empreses de venda i distribució de maquinària agrícola per l'obtenció de les calderes necessàries per la generació de biocombustible. Es tracta de projectes pilot que requereixen de la col·laboració d'empresa privada i administració pública.

6.- Existeix algun tipus de col·laboració amb altres entitats del tercer sector (coopsetània...)?

Sí que existeix algun tipus de col·laboració amb altres empreses/entitats del tercer sector, encara que pugui ser de forma més o menys puntual.

7.-En base als seus objectius centrals, com es pretén convertir-lo en el projecte del territori?

El que es pretén és que la gran majoria dels nostres viticultors optin per una alternativa alhora d'aprofitar les restes de poda al mateix temps que es crea un model energètic alternatiu, viable i aplicable al conjunt del nostre territori de forma sostenible, respectuosa i econòmica.

8.- En què consisteixen els acords entre entitats col·laboradores i promotores?

A través de la signatura dels acords pel projecte Biomassa Social, les entitats promotores i executores del projecte se sumen a les entitats i institucions del territori que podent aportar-hi valor, han mostrat desig de col·laborar-hi activament i de signar aquest conveni marc.

9.-Quins avantatges comporta està integrat a la sectorial d'iniciativa social de la Federació de Cooperatives de Catalunya?

Bàsicament els principals avantatges són en termes d'assessorament, aquest té un caràcter mutu i transversal, és a dir, les diferents cooperatives d'aquest sector intentem compartir possibles problemàtiques i solucions, per tal d'afrontar en millors condicions reptes i objectius de futur.

10.- En un futur immediat, quines són les possibles expectatives d'expansió territorial?

Es pretén arribar a la pràctica totalitat dels municipis de l'Alt Penedès, en el cas de les altres tres comarques aquesta possibilitat és més complexa, ja que moltes d'aquestes ja compten amb la seva

xarxa local d'inserció laboral, tot i així, existeixen col·laboracions puntuals.

FITXA D'ENTREVISTA 2:

Data: 3 d'agost de 2020

Nom de l'entrevistat: Ton Grau

Empresa: Nou Verd

Projecte: EDUCO

Objectius de l'entrevista:

Conèixer l'evolució que ha tingut el projecte EDUCO de recollida, gestió i tractament d'olis per a l'elaboració de biodièsel, així com, la seva incidència en les propostes locals de gestió de residus. Al mateix temps conèixer, amb quin grau s'està assolint l'objectiu d'inserció laboral per a persones discapacitades, o bé, amb risc d'exclusió social.

Preguntes:

Bloc 1: Preguntes referents al propi projecte:

1.- Com comença el projecte, d'on surt l'idea?

L'objectiu fonamental del programa EDUCO (EDucation Used Cooking Oil) és la recollida de l'oli usat a través de la participació activa de les famílies: se'ls facilita el lliurament de l'oli a les escoles, i saben que serà utilitzat com a matèria primera per a la fabricació de biodièsel. La recollida la porten a terme persones en risc d'exclusió.

2.- Quanta gent hi ha implicada en el projecte?

En quan el nombre de treballadors, compte amb 5 exclusivament per la nau. Hi ha un coordinador de projecte i 2 treballadors especialitzats per la manipulació i transport dels olis.

3.- Existeix alguna formació específica pels treballadors?

No, no existeix cap formació específica per els treballadors. Tot i així en certes fases concretes del projecte, intervenen treballadors especialitzats formats específicament, la majoria dels quals però no pertanyen ni a CET ni a EI.

4.- Com es determina qui s'encarrega de la coordinació del projecte?

El tema de la coordinació és més complexa del que d'entrada es pot suposar, no existeix un coordinador fix per cada projecte, sinó que existeix una coordinació conjunta, que en tot cas, pot centrar-se amb determinades especificitats pròpies de cadascun dels projectes.

5.- Com valoreu els resultats obtinguts des de l'inici del projecte?

En gran mesura positivament, tant en quan a conscienciació de les necessitat de reciclatge, així com, en quan a la quantitat d'oli manipulat i processat, cal tenir en compte que es tracta d'un residu brut de difícil gestió pública, gestió d'olis procedents d'HORECA, conversió d'olis de palma, oliva, girasol... en biodièsel. Es generen donacions de 30-50 l, marge de benefici elevat i generació de llocs de treball. Es vol incidir en la canalla de l'escola, programa de conscienciació i educació respecte de projectes de caràcter mediambiental.

6.-En què consisteix la col·laboració amb el programa LIFE+ i l'Associació de l'Oli al Biodiesel?

El projecte, va ser aprovat pel Programa LIFE+ de la Comissió Europea en la convocatòria de 2011, compte amb la participació de l'Associació de l'Oli al Biodièsel (AOB), Inèdit Innovació S.L., Green Hel 2012, SL i CET Nou Verd, SCCL.

7.-De quina forma es materialitza el foment dels valors educatius i socials a les escoles? a partir de xarrades, tallers... qui els imparteix? quin paper té l'escola en el desenvolupament del projecte?

L'AOB visita l'escola per presentar el Projecte a l'equip directiu i, si l'escola ho creu convenient, podem fer una reunió amb els mestres perquè n'estiguin informats i puguin expressar tots els seus dubtes. Facilem a l'escola un model de carta informativa per a les famílies i un document de recomanacions pràctiques per a la implantació del projecte, com ara que s'estableixi un dia de recollida a la setmana. L'alumne rep un envàs per a la recollida d'oli domèstic el mateix dia que es fan uns tallers educatius a l'escola.

8.- Quin percentatge de treballadors vinculats al projecte provenen de la creació de llocs de treball CET? Inclou també treballadors acollits a una EI ?

La recollida i neteja dels envasos, la fan persones en risc d'exclusió laboral. Cada 10.000 litres d'oli recollits al mes es consolida un lloc de treball d'economia social. Actualment no hi ha una distinció clara entre la tipologia de treballadors procedents de CET o EI.

9.-En el finançament del projecte, quin paper hi juga la xarxa d'empreses solidàries?

Finançament a través del programa, d'infraestructures de gestió i tractament dels residus, projectes d'investigació...

10.-Quines són les perspectives de futur del projecte, quin paper hi juga el Pla Estratègic?

La perspectiva és la de poder expandir-se per tots els municipis penedesencs, per tal de aconseguir-ho ha de jugar un paper important el Pla Estratègic en quan que es tracta de l'eina principal per tal de traduir els nostres objectius en un desenvolupament sòlid del projecte en un futur.

Bloc 2: Preguntes referents a la vinculació del projecte amb el territori, entitats, empreses i/o administracions públiques:

1.- Quin és l'abast territorial del projecte, municipal, comarcal. Vegueria?

L'àmbit territorial del projecte és, l'Alt Penedès, el Baix Penedès, Garraf i Anoia, amb una participació activa de la Mancomunitat, col·laboració d'ajuntaments, més implicació de l'AMPA de les escoles que de l'equip docent.

2.- Quina relació s'estableix amb l'administració pública local?

Dins del grup de signants de l'acord de col·laboració, actualment hi ha dos tipus d'administració pública, els diferents ajuntaments dels municipis participants i els consells comarcals de les comarques anteriorment citades.

3.- Quin tipus d'acords existeixen amb fundacions, entitats públiques o privades...?

El Projecte compta amb el suport de l'Agència de Residus de Catalunya i la Fundació AGBAR, ja que totes les escoles participants en el Projecte EDUCO tenen entrada gratuïta amb visita guiada al Museu de les Aigües de la Fundació Agbar.

4.- Rep algun tipus de subvenció pública aquest projecte?

Actualment el projecte rep bona quantitat de subvenció per part d'Ajuntaments, La Caixa... Creació d'ocupació a través del projecte europeu LIFE, col·laboració d'empreses privades i públiques així com entitats tipus universitats...

5.- Existeix algun tipus de col·laboració amb altres entitats del tercer sector (coopsetània...)?

Sí que existeix algun tipus de col·laboració amb altres empreses/entitats del tercer sector, encara que pugui ser de forma més o menys puntual.

6.- Quina incidència creus que té el projecte en el desenvolupament local (municipal/comarcal)?

La seva contribució es basa en dos aspectes essencialment, d'una banda la contribució a la gestió de residus amb una clara incidència en la millora de qualitat ambiental local, d'altra banda a la generació d'ocupació per franges de població en risc d'exclusió.

7.-Quants restaurants i/o escoles, a nivell territorial, s'inclou en la recollida d'olis?

Participen una vintena d'escoles d'entre els diferents municipis de les quatre comarques de la Vegueria.

8.- Disseny i construcció d'una planta pilot per al tractament dels olis residuals recollits, en quin lloc es preveu?

L'objectiu principal del projecte EDUCO és dissenyar i construir una planta pilot per al tractament dels olis de cuina residuals que es recolliran i que posteriorment s'utilitzaran en una planta pilot per a la producció de biodièsel mitjançant la tecnologia de cavitació. Aquesta planta pilot, de la qual disposa un dels socis del projecte i que ha estat dissenyada per produir biodièsel a partir d'olis vegetals, serà adaptada i optimitzada durant aquest projecte per a permetre l'ús d'olis residuals com a matèria prima, la ubicació d'aquesta planta està per determinar.

9.-El benefici generat pel producte final com repercuteix en el territori?

La finalitat principal d'aquest projecte (com en el cas dels altres) és que tot aquell possible benefici generat retorni en forma d'inversió en el propi projecte per tal d'augmentar la incidència territorial d'aquest (per exemple, estendre's per altres comarques.)

10.- En un futur immediat, quines són les possibles expectatives d'expansió territorial?

Es pretén arribar a la pràctica totalitat dels municipis de l'Alt Penedès, en el cas de les altres tres comarques aquesta possibilitat és més complexa, ja que moltes d'aquestes ja compten amb la seva xarxa local d'inserció laboral, tot i així, existeixen col·laboracions puntuals.

FITXA D'ENTREVISTA 3:

Data: 16 de Juny del 2020

Nom de l'entrevistat: Juli Silvestre

Empresa: Nou Set

Projecte: Vilafranca Inclusió

Objectius de l'entrevista:

Conèixer l'evolució que ha tingut el projecte Vilafranca Inclusió, així com, la seva incidència en les polítiques locals d'habitatge social i protegit. Al mateix temps conèixer, amb quin grau s'està assolint l'objectiu d'inserció laboral per a persones discapacitades, o bé, amb risc d'exclusió social.

Preguntes:

Bloc 1: Preguntes referents al propi projecte:

1.- Com comença el projecte, d'on surt l'idea?

Projecte basat en la cooperació Grup-Entrem-hi/Ajuntament, iniciativa d'economia social, local i pública, basat en un seguit d'activitats de ventall ampli, des de reformes, manteniment d'infraestructures, equipaments i edificis..., implicació dels serveis socials locals.

2.- Quanta gent hi ha implicada en el projecte?

En aquests moments hi treballen vint-i-sis persones amb contractes d'inserció – formació i aprenentatge i un equip d'oficials i coordinadors que garanteixen la seva formació i el desenvolupament adequat de les obres. Des que s'ha iniciat el projecte el juny del 2013, s'han contractat a 55 persones en contractes d'inserció (a més del grup d'oficials).

3.- Existeix alguna formació específica pels treballadors?

Al llarg del projecte s'ha treballat amb un total de 24 nuclis familiars, contractant una persona de cada nucli familiar, la qual, a més d'obtenir experiència laboral, també ha rebut formació tècnica, transversal i assessorament en inserció laboral. La resta de membres de la família en edat laboral han participat en accions d'orientació i formació, per millorar i fomentar les seves competències professionals i personals, a més de tenir un pla de treball establert amb Serveis Socials o Càritas.

4.- Com es determina qui s'encarrega de la coordinació del projecte?

El tema de la coordinació és més complexa del que d'entrada es pot suposar, no existeix un coordinador fix per cada projecte, sinó que existeix una coordinació conjunta, que en tot cas, pot centrar-se amb determinades especificitats pròpies de cadascun dels projectes.

5.- Quines són les eines d'intervenció per garantir l'èxit del projecte?

Pels treballadors en risc d'exclusió social és necessària l'adequació dels factors de descompensació social i exclusió amb els continguts del lloc de treball. Per garantir una adequada coordinació que permeti al treballador l'ajustament òptim, és necessari un contacte regular entre els serveis assistencials i l'estructura productiva de NOU SET. L'eina bàsica d'aquest contacte són les entrevistes i les reunions de treball amb els professionals externs: Serveis Socials, Servei de Foment

de l'Ocupació, CAS, Centre de Salut Mental, psicòlegs o psiquiatres privats, serveis municipals, associacions, administracions locals –autònoma – estatal, etc. L'àrea de contacte extern es gestiona a partir d'un calendari mensual i d'uns criteris bàsics establerts per l'equip tècnic de l'Àrea d'Inserció..

6.-En què consisteix exactament el Pla de Treball Sociolaboral i d'Intervenció i Millora Comunitària?
Impulsat a partir d'un Pla de Treball d'inclusió i millora comunitària, amb la contractació de persones a l'atur; garanteix un contracte laboral de com a mínim 25% de la jornada laboral, seguiment sociolaboral, facilitant la recerca i consecució d'una feina al mercat laboral del territori.

7.- Com es realitza el seguiment i acompanyament dels treballadors en formació i aprenentatge? Què són i com funcionen els itineraris d'inserció laboral?

De les 24 persones contractades i els 23 familiars que han realitzat accions d'orientació i formació, un total de 14 persones han fet inserció laboral al mercat de treball.

8.- Una de les principals finalitats del projecte és la rehabilitació de zones verdes, quines s'han rehabilitat, quines s'estan rehabilitant i quines ho faran en un futur?

Oferta completa de serveis, petites rehabilitacions, arranjament i pintat de façanes, intervenció de zones viàries, rehabilitació de pisos socials i públics, suport de jardineria, rehabilitació d'edificis històrics, restauració de rieres... Com a projectes completats trobem el de la Muntanya de Sant Jaume.

9.- Pel que fa a la rehabilitació d'habitatges, quants edificis/finques han estat rehabilitats a través del projecte?

Les persones empleades han estat contractades per la cooperativa d'inserció laboral Nou Set, realitzant diferents obres i serveis per l'Ajuntament. Concretament, han treballat en la rehabilitació d'habitatges socials i en la millora i manteniment de l'entorn natural i periurbà de Vilafranca. Així, els beneficis del projecte recauen també sobre la ciutadania de Vilafranca, que gaudeix de les millores efectuades als espais naturals de la Vila i de l'increment d' habitatges socials per a famílies en situació d'exclusió social.

10.-Quines són les perspectives de futur del projecte, quin paper hi juga el Pla Estratègic?

La perspectiva és la de poder expandir-se per tots els municipis penedesencs, per tal de aconseguir-ho ha de jugar un paper important el Pla Estratègic en quan que es tracta de l'eina principal per tal de traduir els nostres objectius en un desenvolupament sòlid del projecte en un futur.

Bloc 2: Preguntes referents a la vinculació del projecte amb el territori, entitats, empreses i/o administracions públiques:

1.- Quin és l'abast territorial del projecte, municipal, comarcal, Vegueria?

Intervenció en el conjunt de la Vegueria Penedès (Anoia, Alt Penedès, Baix Penedès i Garraf).

2.- Quina relació s'estableix amb l'administració pública local, bé sigui municipal o comarcal?

Oferir una licitació pública amb criteris socials i mediambientals, generar circulació de diner públic amb empreses locals (quina gent vols contractar; què es pot oferir en quan a servei, formació i/o feina, projectes d'inserció laboral.

3.- Quin tipus d'acords existeixen amb fundacions, entitats públiques o privades...?

Vilafranca Inclusió és una iniciativa promoguda i impulsada per l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès i l'empresa d'inserció Nou Set SCCL, del grup cooperatiu Entrem-hi. A partir d'un acord de col·laboració entre Nou Set i cada municipi implicat, es convenia un pla de treball sociolaboral i

d'intervenció i millora comunitària, d'acord amb el qual Nou Set es compromet a contractar persones a l'atur del municipi, que seran acompanyades i seleccionades, conjuntament amb el personal tècnic de Serveis Socials i d'Ocupació del territori, per realitzar tasques de millora d'espais i instal·lacions municipals.

4.- Com es coordinen les tasques de servei públic entre les empreses i les associacions del territori?

Bé, un cop més s'hauria de parlar de col·laboració més que de coordinació, dins aquest projecte, com en la majoria de projectes vinculats al Entrem-hi, la col·laboració és bàsicament amb l'administració pública, sobretot en temes d'inserció laboral.

5.- A què es refereix exactament, quan es parla d'actuació transversal de les entitats locals per abordar les necessitats multifuncionals del territori?

Fa referència principalment a la forma com s'aborden els projectes d'inserció laboral per part de les entitats privades i/o públiques de cada municipi, dit d'una altra manera, com participen cadascuna de les entitats implicades representant diferents sectors, en cada projecte.

6.- Rep algun tipus de subvenció pública aquest projecte? Quin paper hi juga la xarxa d'empreses solidàries?

Part de la subvenció del projecte ve directament estipulada pel propi acord de col·laboració entre administracions públiques i el grup cooperatiu.

7.- Existeix algun tipus de col·laboració amb altres entitats del tercer sector (coopsetània...)?

Sí que existeix algun tipus de col·laboració amb altres empreses/entitats del tercer sector, encara que pugui ser de forma més o menys puntual. En aquest cas existeix una col·laboració estreta amb diferents entitats locals.

8.- Quina és la relació amb els Serveis Socials i d'Ocupació del Territori?

Bones, de fet són un pilar essencial del projecte, una part important de les tasques de inserció al mercat laboral dels beneficiaris del projecte es a través d'una clara i nítida col·laboració amb els Serveis Socials dels ajuntaments amb una participació també activa de les seccions territorials del SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya).

9.- Respecte del tema de la rehabilitació d'habitatges, quina vinculació existeix amb el Pla de Rehabilitació d'Habitatges amb Finalitat Social?

El Programa de Rehabilitació d'Habitatges amb Finalitat Social, mitjançant el sistema de cessió temporal, és una iniciativa municipal transversal que abasta tres serveis: Urbanisme, Foment de l'Ocupació i Serveis Socials. Els objectius del PRHFS són recuperar per l'ús ciutadà habitatges buits del parc construït de la ciutat, la creació de llocs de treball, formació, i l'apoderament de l'acció social en matèria d'emergència residencial. El programa s'articula al voltant de la rehabilitació i la cessió d'habitatges de propietat privada desocupats i en mal estat de conservació, cedits a través de convenis amb la propietat, amb la finalitat de destinar-los a lloguer social amb caràcter temporal. La rehabilitació de l'habitatge es duu a terme a través d'un programa de dinamització laboral i lluita contra l'atur, que ocupa i capacita a persones aturades. El programa va dirigit a famílies i persones en risc d'exclusió social donant especial atenció a aquelles famílies amb infància en situació de risc.

10.- En un futur immediat, quines són les possibles expectatives d'expansió territorial?

Es pretén arribar a la pràctica totalitat dels municipis de l'Alt Penedès, en el cas de les altres tres comarques aquesta possibilitat és més complexa, ja que moltes d'aquestes ja compten amb la seva xarxa local d'inserció laboral, tot i així, existeixen col·laboracions puntuals.

FITXA D'ENTREVISTA 4:

Data: 3 d'agost de 2020

Nom de l'entrevistat: Juli Silvestre

Empresa: Nou Set

Projecte: Roba Amiga

Objectius de l'entrevista:

Conèixer l'evolució que ha tingut el projecte Roba Amiga, així com, la seva incidència en l'activitat comercial local. Al mateix temps conèixer, amb quin grau s'està assolint l'objectiu d'inserció laboral per a persones discapacitades, o bé, amb risc d'exclusió social.

Preguntes:

Bloc 1: Preguntes referents al propi projecte:

1.- Com comença el projecte, d'on surt l'idea?

Inici del projecte amb Càrites el 1992, dirigit a persones sense recursos, desenvolupament gràcies a l'acció de voluntariat, centrat amb la ciutat de Barcelona. Comença la venda com a majoristes i posteriorment al detall, primeres experiències com a fundacions (ex: Farcell). Inici en ciutats com Bilbao o Barcelona i comarques catalanes com la Garrotxa. Posteriorment s'ajuntaran totes les iniciatives a través de l'Obra Social de Caixa Catalunya, és així, com s'estendran al llarg del territori.

2.- Quanta gent hi ha implicada en el projecte?

Plantilla de treballadors constituïda per 4 treballadors, 2 fixes i 2 d'inserció, aquests últims són itinerants, amb la finalitat d'aprendre l'ofici i buscar feina fora de l'empresa per facilitar la creació d'un circuit d'inserció. Participació de col·lectius derivats de serveis socials municipals, a més de relació per al desenvolupament del projecte amb associacions de comerciants d'àmbit local (Centre Vila...)

3.- Existeix alguna formació específica pels treballadors?

En general no, però si en el cas dels treballadors encarregats de la botiga, bàsicament se'ls forma perquè tinguin quatre nocions bàsiques alhora de realitzar les operacions de venda (TPV...)

4.- Com es determina qui s'encarrega de la coordinació del projecte?

El tema de la coordinació és més complexa del que d'entrada es pot suposar, no existeix un coordinador fix per cada projecte, sinó que existeix una coordinació conjunta, que en tot cas, pot centrar-se amb determinades especificitats pròpies de cadascun dels projectes.

5.- Com valoreu els resultats obtinguts des de l'inici del projecte?

Bé en tot cas, la valoració és difícil de realitzar sense tenir en compte la repercussió del conjunt del projecte, és a dir l'afectació que pot tenir a nivell de Catalunya, traslladar la valoració a nivell de

comarca o d'algunes comarques és complicat, tot i així, el que sí que es pot afirmar és que a nivell de resposta ciutadana, a les nostres comarques és positiva en quan a col·laboració i en quan a consciència de la necessitat de reciclatge i/o reús.

6.- Exactament en què consisteixen les tasques de reciclatge i reutilització? Quin és el tractament que es realitza?

Projecte que propugna les 3R, reducció, reciclatge i reutilització, dels diferents productes tèxtils. Reduir; Cal procurar reduir el volum de productes que consumim. Moltes vegades adquirim coses que no són necessàries només per l'afany de comprar. No pensem que per la seva fabricació es necessiten matèries primeres que no podem malbaratar com el petroli o l'aigua. També cal tenir en compte l'enorme quantitat d'escombraries que es genera per l'excés d'embolcalls en moltes coses de les que comprem. Així doncs, reduïm... Reutilitzar; Es tracta de reutilitzar el major nombre possible d'objectes per tal de produir menys escombraries i gastar el mínim possible de recursos a fabricar-ne de nous. Pots reutilitzar... Reciclar; Consisteix en fabricar nous productes utilitzant materials obtinguts d'altres vells. Si no és possible reduir el consum d'alguna cosa ni reutilitzar intenta que almenys sigui reciclable.

7.- En base a la perspectiva de l'economia social, com es determina l'eficiència del projecte com a negoci? Només es té en compte el benefici quantitatiu, o també entren amb valor altres factors? Quins són?

L'objectiu és que els fabricants de roba paguin pels contenidors, igual com fan els fabricants de vidre pels seus contenidors. Es vol crear un circuit territorial a partir d'un projecte d'àmbit local, recollida, reciclatge, medi ambient, implicació comunitària i inserció laboral.

8.- A què es fa referència quan s'afirma que es tracta d'un model rendible i socialment integrador?

Es persegueix l'objectiu d'ampliar les nostres activitats de serveis, generant fins a 4 llocs de treball nous, 3 d'ells de persones derivades pels serveis socials i de foment de la ocupació (CRIT) de Vilafranca del Penedès.

9.- Quin paper juguen les botigues en l'estratègia de finançament i sostenibilitat econòmica del projecte?

Plantejar les botigues com a estratègia clau per les cooperatives, com a fórmula per finançar la sostenibilitat econòmica del propi projecte i l'acció social i medi ambiental a través d'un contacte directe i estable amb la població local.

10.- Quines són les perspectives de futur del projecte, quin paper hi juga el Pla Estratègic?

La perspectiva és la de poder expandir-se per tots els municipis penedesencs, per tal de aconseguir-ho ha de jugar un paper important el Pla Estratègic en quan que es tracta de l'eina principal per tal de traduir els nostres objectius en un desenvolupament sòlid del projecte en un futur.

Bloc 2: Preguntes referents a la vinculació del projecte amb el territori, entitats, empreses i/o administracions públiques:

1.- Quin és l'abast territorial del projecte, municipal, comarcal, Vegueria?

Projecte que abasta fins a 15 municipis de l'Alt Penedès, la majoria dels quals abasteixen punts de recollida, punts de venda només a Vilafranca.

2.- Quina relació s'estableix amb l'administració pública local?

S'ofereix una licitació pública amb criteris socials i mediambientals, generar circulació de diner públic amb empreses locals (quina gent vols contractar, què es pot oferir en quan a servei, formació i/o feina, projectes d'inserció laboral).

3.- Quin tipus d'acords existeixen amb fundacions, entitats públiques o privades...?

Existeixen acords amb diferents empreses i entitats, tant públiques com privades com per exemple, Serveis Socials de l'Ajuntament de Vilafranca, Serveis Socials del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, Servei d'Ocupació i Formació de l'Ajuntament de Vilafranca, SOC, Garbet SCCL, Suara Cooperativa, Actua SCCL, CAS Alt Penedès-Garraf. Altres entitats col·laboren amb forma d'assessorament o suport tècnic, com per exemple, Centre Salut Mental Alt Penedès, INSERQUAL (Sistema de Qualitat en la inserció laboral) de la Fundació Pere Tarrés, FEICAT (Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya), Fundació Formació i Treball, Fundació Intermèdia

4.- Rep algun tipus de subvenció pública aquest projecte?

Part de la subvenció del projecte ve directament estipulada pel propi acord de col·laboració entre administracions públiques i el grup cooperatiu.

5.- Existeix algun tipus de col·laboració amb altres entitats del tercer sector?

Significa ser reconegut per la societat, per les empreses, l'administració i els mitjans de comunicació com una empresa responsable envers el medi ambient, la integració de les persones i el foment del comerç just. Ser una referència com a model d'inserció laboral. Empresa amiga" és un programa de col·laboració amb diferents empreses per a trobar, aliances a nivell institucional, empresarial i social per al desenvolupament del programa Roba Amiga i la seva difusió.

6.- Quina és la repercussió local del projecte? Es treballa amb empreses del territori, bé sigui com a proveïdors o com a clients?

L'objectiu és que els fabricants de roba paguin pels contenidors, igual com fan els fabricants de vidre pels seus contenidors. Es vol crear un circuit territorial a partir d'un projecte d'àmbit local, recollida, reciclatge, medi ambient, implicació comunitària i inserció laboral.

7.- Les campanyes d'educació i sensibilització contemplades en el projecte, qui les desenvolupa i a quina escala territorial es desenvolupen?

Complir tasques d'educació ambiental, a través de campanyes de sensibilització i educació, eina complementària per conscienciar la població a través de tallers i la difusió d'activitat.

8.- I em les empreses privades del territori, en què consisteix la col·laboració?

Evidentment estem parlant d'empreses del sector tèxtil, es tracta d'una col·laboració basada fonamentalment en cedir tot aquell material tèxtil (roba vella, draps...) en desús per poder ser tractat en un procés de reciclatge.

9.- En què consisteix i com s'aconsegueix la cessió d'espais per a contenidors en cas de les empreses privades?

Es tracta de trobar un espai físic concret on ubicar-lo (dins la nau, edifici...), que permeti facilitar la recollida del material (tèxtil) utilitzat.

10.- En un futur immediat, quines són les possibles expectatives d'expansió territorial?

Es pretén arribar a la pràctica totalitat dels municipis de l'Alt Penedès, en el cas de les altres tres comarques aquesta possibilitat és més complexa, ja que moltes d'aquestes ja compten amb la seva xarxa local d'inserció laboral, tot i així, existeixen col·laboracions puntuals.

Annex 10: Quadres DAFO de cadascun dels projectes analitzats.

DAFO del Projecte **Educo Life +**

Debilitats	Amenaces
Àmbit ambiental: Es tracta d'un residu brut de difícil gestió pública. -Falta d'una planta pilot pel tractament d'olis -Participació millorable de les escoles en quan a la recollida d'olis. Àmbit social: - Falta d'una estratègia que permeti formar treballadors CET i EI que puguin ser especialitzats. - Falta de llocs de treball, CET o EI que tinguin en compte les franges d'edat. Àmbit econòmic: -Excessiva dependència de les subvencions tant públiques com privades. Àmbit territorial: -Falta d'acord i finançament per la instal·lació d'una planta de tractament de residus al territori -Falta d'implantació del projecte a determinats municipis de la comarca. - Falta d'una estratègia de coordinació conjunta per part dels ajuntaments de la comarca.	Àmbit ambiental: Hi ha poca implicació del professorat de les escoles en la recollida d'olis. - Perill d'inestabilitat del projecte sense la planta de tractament d'olis. Àmbit social: - Molta presència de treballadors especialitzats que no formen part de les fórmules CET (Centre Especial de Treball) i/ o EI (Empreses d'Inserció.) - La possible eliminació dels llocs de treball per franges d'edat. Àmbit econòmic: - La possible rebaixa o desaparició de la subvenció externa, pot perjudicar seriosament el desenvolupament del projecte. Àmbit territorial: -Falta d'una planta de tractament al territori. -Presència del projecte al conjunt dels municipis de la comarca per completar. -Perdre part de la capacitat de reinversió econòmica en el projecte per la falta de coordinació entre administracions del territori.
Fortaleses	Oportunitats
Àmbit ambiental: -Rep elevades donacions d'olis usats (entre 30-50 litres). -S'ha desenvolupat un programa de conscienciació ambiental escolar. -Aprovació del Programa Life + de la Unió Europea. -Col·laboració de la Agència Catalana de Residus i AGBAR. Àmbit social: -Consolidació de llocs de treball per cada 10.000 litres recollits.	Àmbit ambiental: -Augmentar l'aportació d'olis residuals. -Implantar al conjunt de la comarca de forma definitiva la planta de tractament. -Millorar la col·laboració i la incidència amb el projecte de l'Agència Catalana de Residus i AGBAR. -Utilització de diferents tipus d'olis vegetals per l'elaboració de biodièsel. Àmbit social: - La possibilitat d'expansió del projecte a més treballadors CET i EI.

-Col·laboració amb centres universitaris en quan a investigació i divulgació. Àmbit econòmic: -Subvenció per part del sector privat, cas de "La Caixa". -Subvenció per part sector públic, cas dels ajuntaments. -Aportació del programa <i>Life+</i> de la Unió Europea. Àmbit territorial: - Existeix una implicació de les administracions públiques municipals i comarcals. -Projecció d'expansió territorial al conjunt de la comarca.	-Elaboració d'un pla de divulgació escolar comarcal. - Incentivació de campanyes a nivell familiar de divulgació del projecte. Àmbit econòmic: -Elevada capacitat de reinversió en investigació i divulgació. - Consolidació i prolongació de les aportacions econòmiques a través del programa europeu <i>Life+</i>. Àmbit territorial: - Possibilitat d'expansió territorial del projecte a altres comarques. -Incidència i/o repercussió dels beneficis generats pel projecte al conjunt del territori.
---	---

DAFO del Projecte **Vinyes per Calor Biomassa Social:**

Debilitats	Amanaces
Debilitats Àmbit ambiental: -Falta d'implantació total del sistema de calefacció amb combustible per biomassa al conjunt d'edificis municipals. -No s'ha desenvolupat un procés de seguiment complet de l'evolució dels resultats del pla de reducció d'emissions de CO₂. Àmbit social:- - Falta de formació en especialització tècnica per als treballadors en règim EI (Empresa d'Inserció) - El nombre de treballadors en règim CET i/o EI que es reincorporen al mercat laboral, és molt millorable.. Àmbit econòmic -Baixa participació directe i activa del clúster INNOVI (de fet de forma directe només participa en el projecte Caves Vilarnau). -No existeix una alternativa de finançament sòlida sense les subvencions. Àmbit territorial:	Àmbit ambiental: - Risc d'estancament del procés d'implantació del sistema de calefacció amb combustible per biomassa al conjunt d'edificis municipals -La falta de seguiment complet de l'evolució del procés de reducció d'emissions CO₂, pot suposar una amenaça pel propi projecte. Àmbit social: -Pèrdua de qualitat dels llocs de treball oferts als treballadors en règim EI i/o CET. -Possible reducció dràstica i irreversible de la quota de treballadors CET i EI que es reincorporen al mercat laboral, mitjançant el projecte. Àmbit econòmic: - Existeix la possibilitat que no hi hagi més empreses directament implicades, provocant que al clúster INNOVI deixi de generar-li interès el projecte. -El fet de no trobar una alternativa de finançament sòlida (ex: autofinançament). Àmbit territorial:

-La possibilitat d'expansió territorial del projecte més enllà de l'Alt Penedès, genera molts dubtes. -També genera dubtes la viabilitat futura dels acords existents amb consell comarcal i ajuntaments.	- Un possible estancament del projecte en alguns municipis de l'Alt Penedès, sobretot els de més recent incorporació. - Possibilitat de bloqueig del projecte a nivell comarcal en cas que no es renovessin els acords amb les administracions públiques.
Fortaleses	Oportunitats
Àmbit ambiental: -Desenvolupament i implantació d'un sistema de calefacció a partir de caldera de biomassa. -Creació d'un sistema alternatiu energèticament més sostenible i noves formes d'aprofitament de la vinya. -Elaboració d'una auditoria energètica completa, per a aquells municipis sol·licitants. Àmbit social: -Incentivació de la presència de joves immigrants amb risc d'exclusió social, com a treballadors. -Lideratge a nivell europeu de projectes socials i ambientals. -Creació d'un cercle d'inserció laboral complet, des de la formació fins a la incorporació a noves empreses. - Resultats excel·lents d'inserció laboral aconseguint estadístiques del 100% Àmbit econòmic: -Generació de moviment de diner que benefici la comarca. -Aportació de subvenció pública en forma de fons europeu. -Aportació de subvenció privada a través de l'obra social de La Caixa. -Implicació del clúster d'empresaris vitivinícoles INNOVI. Àmbit territorial: -Possibilitat d'expansió territorial al conjunt de la comarca. -Participació d'ajuntaments i consells comarcals a través d'acords de col·laboració. -Implantació del sector agrari local a través de COVIDES.	Àmbit ambiental: -Generació d'energia neta des del territori. -Oferta d'alternatives als productors agrícoles locals. -Contribució en la reducció de l'emissió de CO2 atmosfèric. Àmbit social: -Consolidar l'aportació de nous col·lectius en risc d'exclusió social com els immigrants, en el gruix de treballadors de l'empresa. -Buscar noves fórmules per consolidar el lideratge social del projecte. -Consolidar i ampliar, en la mesura del possible, el cercle d'inserció laboral, des de la formació a la nova incorporació. -Mantenir i consolidar els excel·lents resultats d'inserció laboral. Àmbit econòmic: -Avançament en l'estudi d'oportunitats tècniques i econòmiques. -Creació de vincles entre empreses, tant de la comarca com entre les diferents comarques de la vegueria, a través de la FEGP (Federació d'Empresaris del Gran Penedès.) Àmbit territorial: -Possibilitat d'expansió més enllà de la comarca. -Presència d'entitats i institucions del territori per aportar més valor al projecte a nivell intercomarcal (col·laboració entre ajuntaments i consells comarcals.)

DAFO Projecte Vilafranca Inclusió:

Debilitats	Amenaces
-------------------	-----------------

Àmbit ambiental: - Falta de més regularitat en les tasques de gestió i manteniment dels espais naturals, zones humides i rieres, camins rurals... Àmbit social: - El nombre de treballadors amb règim d'empresa d'inserció (EI) encara és millorable. - No s'ha desenvolupat suficientment el pla específic d'inserció, formació i aprenentatge per treballadors d'empresa d'inserció (EI). Àmbit econòmic: - Excessiva dependència de la subvenció externa (pública i/o privada) del projecte, falta capacitat per generar recursos propis per l'autofinançament. Àmbit territorial: -No s'ha desenvolupat el projecte més enllà del municipi de Vilafranca, no s'han complert les expectatives d'expansió territorial al conjunt de la comarca.	Àmbit ambiental: -Risc d'abandonament de les tasques de gestió i manteniment dels espais naturals, zones humides. Rieres i camins rurals... Àmbit social: -Existeix el perill que es produeixi un estancament en el nombre de treballadors en funció d'inserció, participants al projecte. - Risc de pèrdua de les tasques de coordinació entre els impulsors del projecte i els serveis municipals d'assistència social. Àmbit econòmic: - Possibilitat d'estancament del projecte per falta de subvenció degut al fet de dependre fonamentalment del finançament extern públic i/o privat. Àmbit territorial: -Aquest estancament en l'expansió territorial del projecte a nivell comarcal, pot esdevenir un perill real per la seva consolidació.
Fortaleses	Oportunitats
Àmbit ambiental: -Restauració d'espais naturals municipals -Suport en la gestió i qualitat dels parcs urbans. -Restauració de zones humides i rieres. Àmbit social: -Presència de fins a 26 treballadors amb funció d'inserció. Existeix un equip d'oficials i coordinadors que garanteixen el seguiment de la formació. -Desenvolupament del projecte d'acord amb el Pla municipal de dinamització del mercat laboral, lluita contra l'atur. -Col·laboració a partir de convenis amb el SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya.) Àmbit econòmic: -Promou la circulació de diner públic per empreses locals, que contribueixen al desenvolupament socioeconòmic del municipi. -Subvenció del projecte a partir de les condicions establertes per l'acord municipal i comarcal amb el grup entrem-hi. Àmbit territorial:	Àmbit ambiental: -Incentivar la millora en la gestió d'espais naturals. -Consolidar la participació en la gestió dels espais verds urbans -Contribuir en l'adequada gestió de zones humides i rieres. Àmbit social: -Creixement en el nº de treballadors d'inserció. -Major intervenció i coordinació d'Assistència Social. -La presència d'un pla d'inserció i millora comunitària que garanteix un mínim de 25% de jornada laboral. Àmbit econòmic: -Consolidar les propostes de reinversió pública en empreses locals. - Eixamplar la base d'acord entre institucions públiques municipals i/o comarcals d'una banda i el grup entrem-hi de l'altra. Àmbit territorial: -Possibilitat d'expansió territorial a altres comarques de la resta de la vegueria.

-La consolidació del projecte a nivell del municipi de Vilafranca del Penedès, consolidant les intervencions previstes al territori. -Col·laboració amb l'administració pública, exemple del PRHFS (Pla de Rehabilitació d'Habitatges amb Finalitat Social).	-Promoure l'adaptació del projecte a nous serveis territorials a nivell comarcal. - Licitació pública a nivell municipal, que comporta la potenciació d'empreses locals.
--	--

DAFO Projecte Roba Amiga:

Debilitats	Amenaces
Àmbit ambiental: -No disposar d'un centre de tractament i gestió del material recollit a través de la xarxa de contenidors establert a la comarca, fent-lo més coherent amb el concepte de sostenibilitat. Àmbit social: -Falta un major grau de formació per als treballadors en règim d'Empresa d'inserció (EI), que els permeti aspirar a millors condicions laborals al acabar el procés d'inserció a través del projecte. Àmbit econòmic: - Falta una xarxa de botigues a nivell comarcal (actualment només existeix la de Vilafranca), que permeti augmentar la capacitat d'autofinançament del projecte. Àmbit territorial: -Desigualtats en la xarxa de contenidors de recollida per cada municipi (no tots els municipis gaudeixen del mateix nº proporcional de contenidors.), falta de punts de venda al conjunt de la comarca.	Àmbit ambiental: -No disposar d'un centre de tractament i gestió del material a nivell comarcal suposa entrar en una dinàmica insostenible a nivell energètic (desplaçaments) i d'augment de la contaminació. Àmbit social: -Si no s'incentiva un major nivell de formació per als treballadors en règim EI, es pot produir un estancament, o fins i tot una regressió en les possibilitats i aspiracions laborals. Àmbit econòmic: -Falta de capacitat de finançament i autogestió que amenaci el desenvolupament del projecte i les perspectives de creixement. Àmbit territorial: -Si no hi ha una xarxa de contenidors que contempli el conjunt de municipis de la comarca, pot generar un retrocés en procés de recollida i tota la cadena de reciclatge.
Fortaleses	Oportunitats
Àmbit ambiental: - Desenvolupament de iniciatives de reciclatge dels diferents tipus de formes per reutilitzar material tèxtil. -Promoció a través del projecte de les 3R:reutilitzar,reciclar, reduir. Àmbit social: -Formació específica dels treballadors encarregats de la botiga (ús del TPV...) -Presència de forma fixa de treballadors en règim EI (Empresa d'Inserció.)	Àmbit ambiental: - Consolidació i perfeccionament dels sistemes actuals de reciclatge del material tèxtil. - Establir un programa concret i precís per instaurar de forma definitiva el sistema 3R. Àmbit social: - Possibilitat de crear nous punts de venda de roba a diferents municipis de la comarca (actualment només n'hi ha a Vilafranca.)

-Intensa col·laboració en el foment de la ocupació, entre serveis socials dels ajuntaments i promotors del projecte a través del CRIT (Centre de Recursos per a la Inclusió i el Treball). Àmbit econòmic: -Relació directe amb associacions comercials locals. -La presència de les botigues com a estratègia clau per les cooperatives, una fórmula econòmicament sostenible per finançar el projecte. Àmbit territorial: -Creació d'un circuit territorial ampli, que inclou al conjunt de municipis de la comarca, a partir d'un projecte d'àmbit local de consolidació homogènia.	- Creació d'un sistema autònom d'ocupació (dins la pròpia empresa) disminuint la dependència del CRIT (Centre de Recursos per a la Inclusió i el Treball). Àmbit econòmic: - Possibilitat de crear una xarxa de col·laboració entre associacions comercials de diferents municipis i l'empresa. -Capacitat de crear una xarxa de botigues, augmentant la capacitat d'autofinançament del projecte. Àmbit territorial: -Possibilitat d'expansió territorial, passant del circuit comarcal a un circuit a nivell intercomarcal. Això ens ha d'ajudar a consolidar la repercussió positiva del projecte a través d'una xarxa territorial més àmplia i sòlida.
--	--